

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Majandusaasta algus	1. jaanuar 2023
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2023
Äriühingu nimetus	Viru Keemia Grupp AS
Äriregistri number	16627014
Aadress	Järveküla tee 14 30198 Kohtla-Järve Eesti Vabariik
Telefon	+372 334 2700
Elektronpost	info@vkg.ee
Interneti kodulehekülg	www.vkg.ee
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Sisukord

JUHATUSE ESIMEHE PÕÖRDUMINE	3
KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE	4
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	18
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	18
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE	19
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	20
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	21
LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	22
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	22
Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid	39
Lisa 3. Finantsinvesteeringud	39
Lisa 4. Nõuded	39
Lisa 5. Heitkogused	40
Lisa 6. Varud	40
Lisa 7. Materiaalne põhivara	41
Lisa 8. Immateriaalne põhivara	48
Lisa 9. Võlakohustused	49
Lisa 10. Viitvõlad	49
Lisa 11. Sihtfinantseerimine	50
Lisa 12. Eraldised	51
Lisa 13. Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	51
Lisa 14. Aktsiakapital	51
Lisa 15. Reservid	52
Lisa 16. Müügitulu	53
Lisa 17. Müüdnud toodangu kulu	54
Lisa 18. Turustuskulud	54
Lisa 19. Üldhalduskulud	54
Lisa 20. Muud äritulud	55
Lisa 21. Muud ärikulud	55
Lisa 22. Finantstulud ja –kulud	55
Lisa 23. Tööjõukulud	56
Lisa 24. Maksud	56
Lisa 25. Rendilepingud	57
Lisa 26. Tehingud seotud osapooltega	58
Lisa 27. Investeeringud tütarettevõtetesse	59
Lisa 28. Põhilised finantsriskid	60
Lisa 29. Tingimuslikud kohustused	64
Lisa 30. Nõudmiseni hoiused	64
Lisa 31. Aruandeperioodi järgsed sündmused	65
Lisa 32. Finantsinformatsioon emettevõtja kohta	66
JUHATUSE ALLKIRJAD 2023. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE	71
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	72
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	75
EMAETTEVÖTTE MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EMTAK KLASSIFIKAATORILE	76

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

Hea lugeja!

2023.aastal fookusseeris Viru Keemia Grupp (VKG) kolmele olulisele valdkonnale – töökindluse tagamise tootmises, ohutuskultuuri arendamisele ning ettevõtte restruktureerimisele eesmärgiga tagada nii olemasoleva õlitootmise jätkusuutlikkus kui ka luua parimad eeldused uute arendusprojektide realiseerimiseks. Tugev pingutus andis tulemuseks rekordilise õlitootangu mahu ning selge ettevõtte struktuuri kus fossiilsete maavarade väärindamine on selgelt eraldatud süsinikuneutraalsete tööstusliku tootmise lahendustest.

Laiemas plaanis oli VKG tegevuskeskkond analoogne viimaste aastatega ehk märksõnad on samad: sõda Ukrainas ja segased perspektiivid „rohepöördega“. Jätkuv sõda on muutnud välisinvestorid Eesti kui Venemaa naabri suhtes ettevaatlikumaks ning sunnib ka kohalikke ettevõtteid hindama ümber kapitali tootluse ootuseid. VKG viis lõpuni reguleeritud äridest väljumise ning samuti otsustasime müüa elektri- ja metallkonstruktsioonide ehitamisele spetsialiseerunud tütarettevõtte OÜ Viru RMT. Nimetatud tehingute lõpuni viimine tähistas VKG jaoks täielikku pühendumist töötlevale tööstusele.

„Rohepöördes“ on asjaolud muutunud varasemast veel segasemaks. VKG ettepanek algatada kliimaneutraalsuse eesmärkide, ambitsioonide ja põhimõtete kokkuleppimiseks Kliimaseaduse õigusloome protsess, leidis küll eesmärgistamist 2023. aastal Riigikogu valimiste järel sõlmitud Koalitsioonileppes, kuid praktikas paraku ei ole suudetud seaduse põhimõtteid isegi sõnastada. Väga selgelt joonistub välja olukord, kus Eesti osaleb üleuroopalistes aruteludes omamata ise selget positsiooni, mida tahetakse saavutada ja milliseid riske ollakse valmis võtma. Kokkuvõttes tuleb tunnistada, et investeringute turu-, tehnoloogia-, valuuta- jms riskide hindamisel on lisandunud tugevalt regulatiivne risk Eesti riigi näol.

2023. aastal töötlesime läbi 4,8 miljonit tonni põlevkivi, millest tootsime klientidele uut mahurekordit tähistava 669 000 tonni põlevkiviõlitooteid ning 900 GWh energiat. Heade tootmistulemuste taga oli aasta varem rekonstrueeritud Petroter I tehase stabiilne töö ning koksitootmise lõpetamine. Aasta märgiliseimaks sündmuseks põlevkivi valdkonnas oli Uus-Kiviõli kaevanduse sisuline avamine ehk kallakshahti rajamine ning lõhke- ja kaevetöödega alustamine. Suurimaks väljakutseks lähiaastatel on tagada uue kaevanduse piisavas mahus tootmisvõimekus ajaks, kui Ojamaa kaevandus ammendub ja suletakse. Uus-Kiviõli kaevandus tagab meile toorme aastani 2038 ning annab piirkonna inimestele kindluse töö jätkumiseks.

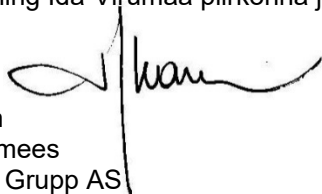
Möödunud aastal kujundasime täiesti ümber ettevõtte sisulise struktuuri viies selle vastavusse muutunud turuolukorraga ja regulatiivsete suundumustega.

Esimese sammuna eraldasime kõik VKG uued arendusprojektid fossiilse maavara tootmisvaradest ja nende opereerimisest. Juba varasemalt sai selgeks, et põlevkivisektori tegevusele võõrkapitali kaasamine EL-i pankadest oli muutunud võimatuks. Uute arendusvertikaalide juriidiline ja sisuline eraldamine põlevkivitööstusest tagab VKG biotoodete tootmise, ringmajanduse projektide ning päikese- ja tuuleenergia projektide finantseerimisele rohelise tule.

Venemaa-vastaste sanktsioonide tulemusel vähenes olulisel määral naftatoodetega kauplemine Läänemere piirkonnas. Laevaliikluse vähenemisest tõusnud prahihinnad mõjusid müügi marginaalidele negatiivselt ning tunnetasime selget vajadust laiendada oma kliendibaasi ja liikuda lähemale oma ostjatele. 2023. aasta lõpus viisime kogu müügi tegevuse juhtimise ja finantseerimise oma Šveitsi üksusesse ning kohapealse värbamise ja tugevdasime oma müügiorganisatsiooni.

2024.aastasse sisenesime juba selge organisatsiooni struktuuri ning uuendatud strateegiaga. VKG eesmärk on arendada ja opereerida töötleva tööstuse projekte. Meie tegevuse alustalaks on põlevkiviõli tootmine, mida jätkame tugeva globaalse nõudluse rahuldamiseks ja uute arenguvertikaalide finantseerimiseks. Samal ajal jätkame ringmajanduse ja biotootmise projektide arendamist. VKG laiem soov on panustada Eesti töötleva tööstuse arengusse kogu VKG teadmiste ja kogemuste ning Ida-Virumaa piirkonna ja inimeste poolt pakutava potentsiaaliga.

Ahti Asmann
juhatuse esimees
Viru Keemia Grupp AS

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE

Kohtla-Järvel asuv Viru Keemia Grupp AS (VKG) on erakapitalil põhinev Eesti suurim põlevkiviõli tootja, kes jätkab uhkusega 1924. aastal alguse saanud Eesti põlevkivi väärimise traditsiooni. Erakapitalil põhineb ettevõtte alates aastast 1997 läbi RAS Kiviter erastamise.

Meid iseloomustab avatus, pühendumus oma tegevusele ning pidev areng. Usume, et iga samm ja tegevus peavad looma suuremat väärtust kõigile – nii meie inimestele, partneritele ja klientidele kui ka kohalikule kogukonnale.

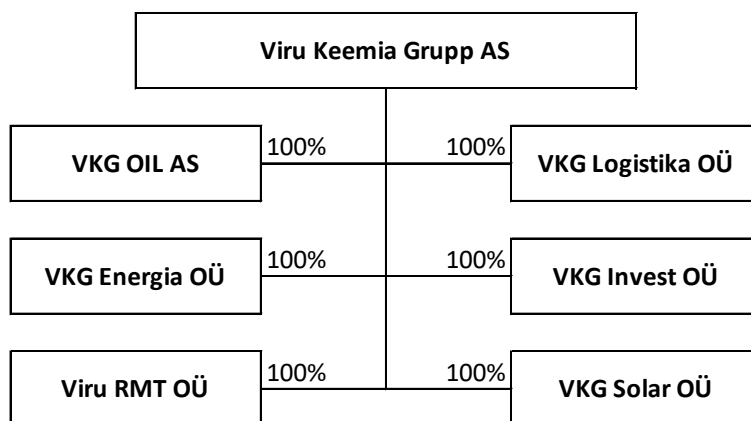
Põlevkivi kui õlitootmise peamise sisendi maksimaalseks väärimiseks oleme lisaks põhitegevusele tegevad ka järgmistes valdkondades:

- põlevkivi kaevandamine;
- põlevkivi peenkemikaalide tootmine ja müük;
- soojus- ja elektrienergia tootmine ja müük;
- elektriseadmetike ja -võrkude projekteerimine, ehitus ja remont;
- tehnoloogiliste seadmete valmistamine, montaaž, remont ja hooldus.

2023. aastal VKG kontsern jätkas juba eelmisel aastal alustatud grupi restruktureerimist ja tööfunktsioonide korrastamist, mille peamiseks ajendiks on ettevõtte konkurentsivõime tagamine muutavas majanduskeskkonnas. Tootmistevõttes olid jätkuvalt prioriteetideks tööohutuse ja töökindluse tagamine.

KONSOLIDEERIMISGRUPI STRUKTUUR

Seisuga 31.12.2023 oli VKG konsolideerimisgrupi juriidiline struktuur järgmine:

2023. aastal toimusid VKG kontserni struktuuris järgmised muudatused:

- 27.03.2023 jõudis lõpuni VKG Energiatootmise OÜ ja VKG Energia OÜ ühinemine, mille järgselt VKG Energia OÜ jätkas oma tavapärase tegevust otse VKG AS tütarettevõttena.
- 14.04.2023 toimus VKG AS jagunemine, mille tulemusena VKG AS-i tütarettevõtte VKG Kaevandused OÜ eraldus konsolideerimisgrupist ja liikus sidusettevõtte Kirde Varad AS-i tütarettevõtteks. Kuigi kontserni suuremat struktuuri silmas pidades oli esialgne plaan eraldada VKG AS-ist ainult kaevandamisega seotud põhivarad, siis teatud riskide vältimiseks olime sunnitud kogu kaevandustegevuse viima Kirde Varad AS-i ärivertikaali alla.
- 2023. aastal sai tehtud rida samme Viru RMT OÜ funktsioonide ümberjagamiseks teiste grupi ettevõtete vahel – aprillis liikus töstemehhanismide üksus VKG Logistikasse, juunis automaatika arendus VKG AS-i, automaatika lukksepääd VKG Oili ja elektrikud VKG Energiasse.
- Bilansipäeva järgse sündmusena müüs Viru RMT OÜ 17.01.2024 kogu elektrivõrkude hooldusega seotud tegevused Viru Elektrivõrgud OÜ-le. 08.03.2024 toimunud jagunemise tulemusena liikusid kõik muud Viru RMT OÜ varad sidusettevõttesse VKG Energia OÜ ja 19.03.2024 müüdi Viru RMT koos allesjäänud metallkonstruktsioonide tootmisega ICEstonia OÜ-le.

VÄLISKESKKONNA MÕJU

Põlevkiviõli tootjana tegutseb VKG valdkonnas, kus ettevõtte käekäik on suuresti sõltuv väliskeskkonna arengutest ja seda peamiselt kolmes valdkonnas:

- **Majanduskeskkond** – põlevkiviõli kui VKG peamine toode konkureerib teiste kütustega globaalselt avatud tooraine turul, kus nõudluse ja pakkumise tasakaal sõltub üldisest majanduskeskkonnast ja olulise turujõuga tootjate otsustest.
- **Regulatiivne keskkond** – peamiselt Euroopa Liidu kui ka Eesti tasemel tehtavad poliitilised otsused on kui vastutuul, mis püsib VKG konkurentsivõimet võitluses koha eest globaalsel õlitoodete turul.
- **Tooraine kättesaadavus** – põlevkiviõli kui VKG peamise tootmissisendi kättesaadavus sõltub riiklikest otsustest põlevkivi jaotussüsteemi kujundamisel. Konkureerides ressursile riigi omanduses oleva ettevõttega peab VKG oma õiguste eest aktiivselt seisma, et need otsused ei kalduks olema riigiettevõtet soosivad.

Majanduskeskkond

Jätkuv sõda Ukrainas, geopoliitikasse lisandunud Israeli-Hamasi sõda, kiire inflatsioon ja kõrged intressimäärad olid märksõnad, mis juhtisid maailmamajandust 2023. aastal. Vaatamata keerulisele olukorrale pidas maailmamajandus hästi vastu ning suutis Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) hinnangul 2023. aastal kasvada 3,1%. Siiski on alates 2021. aastast maailmamajanduse kasv olnud kerges langustrendis, jäädes alla ajaloolisele keskmisele, milleks on 3,8% perioodil 2000-2019. Kui 2021. aastal oli maailmamajanduse kasv 6% ja 2022. aastal 3,4%, siis IMF prognoosid näitavad, et ka tulevikus jääb kasv 2023. aastaga sarnasele tasemele. Ülemaailmseks kasvuks prognoositakse 2024. aastal 3,1% ja 2025. aastal 3,2%, kuna keskpanga intressimäärad on inflatsiooni vastu võitlemiseks kõrgendatud ning majandusaktiivsus madal. Kuigi üleilmne majandus tervikuna 2023. aastal kasvas, oli riikide majandusolukord erinev.

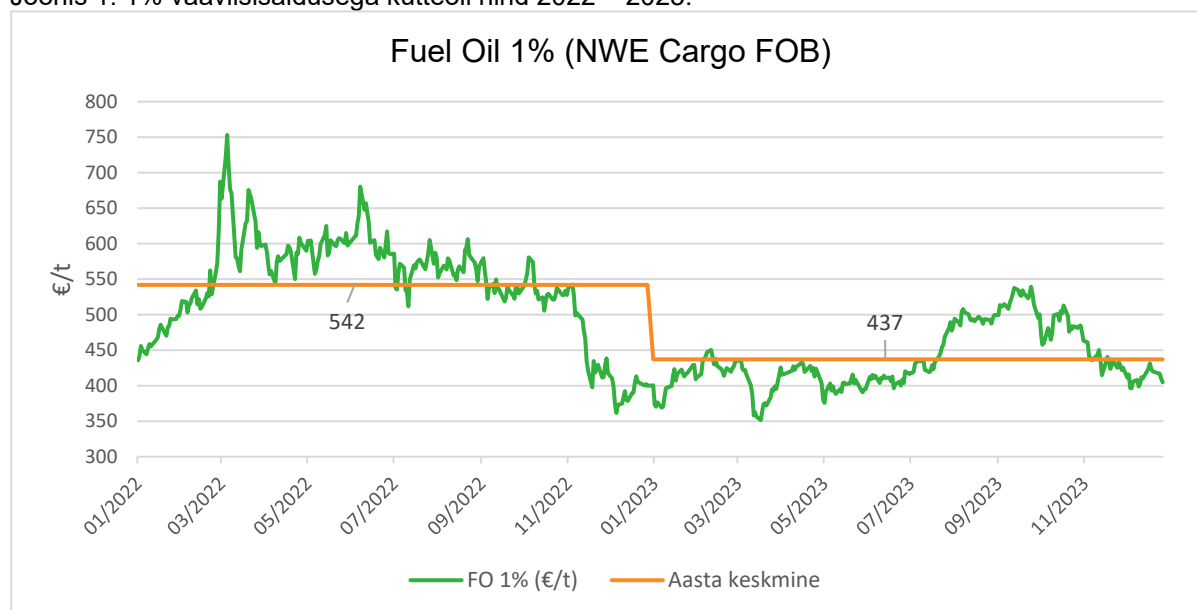
Euroala sisemajanduse koguprodukt (SKP) kasvas möödunud aastal Eurostati andmetel 0,4%, mis on oluliselt väiksem võrreldes nii globaalse majanduskasvu kui ka euroala enda eelneva paari aasta 4-5% kasvuga. Nii Euroala kui ka maailmamajanduse kasvu piirasid enim kõrged intressimäärad. Alates 2022. aastast on nii USA föderaalreserv kui ka Euroopa keskpank järk-järgult intressimäärasid tõstnud, viies 2023. aastaks baasintressimäärad rekordtasemele. Aasta lõpuks oli USA föderaalreservi intressimäär 5,33%, mis on viimase 23 aasta kõrgeim tase ja Euroopa keskpanga intressimäär 4,5%, mis on kõrgeim tase alates ülemaailmsest finantskriisist aastatel 2007-2008. Intresside tõstmine oli vajalik võitlemaks kiire inflatsiooniga, mille põhjusteks olid keskpankade ekspanstiivne rahanduspoliitika COVID-19 pandeemia ajal ja sellele järgnenud Venemaa sissetung Ukrainasse, mis kergitas järsult energiakandjate ja toormaterjalide hindasid.

Veelgi nukram on seis Eesti majanduses. Statistikaameti andmetel langes 2023. aastal Eesti SKP 3% võrra (2022. aasta langus 1,3%). Alates kinnisvaramulli lõhkemisest 2008. aastal ei ole nii laiapõhjalist majanduslangust Eestis olnud. Nõrkade tulemuste põhjuseks on viimasel kahel aastal olnud kiire hinnakasv, mis on jätnud jälje Eesti majanduse konkurentsivõimele. Lisaks energiakandjate ja toormete hinnatõusule on Eesti inflatsiooni vedanud jätkuv tööjõukulu tõus. Kui 2022. aasta oli esimest korda 12 aasta jooksul Eesti inflatsioon (+19,4%) kiirem kui keskmise brutopalgatõus (+8,9%), siis 2023. aastal kasvas keskmine brutopalk (+11,3%) taas kiiremini inflatsioonist (+9,2%). Prognoosi järgi majanduslangus Eestis jätkub ka 2024. aastal, mis majandusteooria järgi peaks kaasa tooma ka tööpuuduse suurenemist ning palgaralli pidurdumist. Kui keskpangad oma rahapoliitikaga üritavad inflatsiooni pidurdada, siis Eesti valitsus annab omalt poolt inflatsioonile hoogu juurde 2024. aasta alguses rakendatavate maksutõusudega – käibemaksu määr tõuseb 20%-lt 22%-ni ning alkoholi ja tubakatoodete aktsiis 5%.

VKG kontserni majandustulemusi mõjutab enim just globaalsel õliturul toimuv. Võrreldes 2022. aastaga oli hindade volatiilsus 2023. aastal väiksem kui siiski märkimisväärne. Langev majandusaktiivsus ja õlituru kohanemine 2022. aastal Venemaale kehtestatud sanktsioonidega hoidsid aasta esimeses pooles õli hinnad langustrendis. Juunis saavutas Brent aasta madalaima hinnataseme 72 dollarit barrel. OPEC+ tootmismahutu kärpimine ja uued geopoliitilised konfliktid Iisraelis ja Punasel merel lennutasid toornafta hinna septembri lõpuks aasta kõrgeimale hinnatasemele 97 dollarit barrel. Jätkuv majandussurutus tõmbas aasta lõpus toornafta hinna taas langustrendi ja aasta lõpetas Brent hinnatasemel 77 dollarit barrel. 2023. aasta keskmiseks Brenti hinnaks kujunes 82 dollarit barrel, mis on 17% madalam võrreldes eelmise aastaga.

VKG müüb enamus toodetud õlidest 1% väävlisisaldusega kütteõli hinna baasilt. Võrreldes Brent toornaftaga on 1% kütteõli turg vähemlikviidne, mistõttu kütteõli hind võib turu pakkumise ja nõudluse vahelkorras sõltuvalt liikuda Brentist erinevalt. Kuna õliturg arveldab dollarites, aga VKG kulud on eurodes, siis lisaks mõjutab kontserni tulemusi ka dollari ja euro kurss. Seega iseloomustab kontserni tulemusi kõige paremini alltoodud kütteõli hinnakurv (vt joonis 1).

Joonis 1. 1% väävlisisaldusega kütteõli hind 2022 – 2023:

Allikas: OMJ

Graafikult on näha 1% väävlisisaldusega kütteõli hinnaliikumist aastatel 2022 ja 2023. Alustades 2023. aastat hinnatasemel 400 €/t ning kaubeldes esimesel poolaastal alla aasta keskmise hinnataseme, kallinedes aasta teises pooles ning saavutades hinnatipu septembri lõpus hinnatasemel 539 €/t. Aasta lõpus 1% kütteõli hinnad taas langesid vähenenud majandusaktiivsuse tõttu, lõpetades aasta hinnatasemel 405 €/t. Aasta keskmiseks kütteõli hinnaks kujunes 437 €/t, mis on 19% madalam kui aasta varem. Brentiga võrreldes oli 1% väävlisisaldusega kütteõli keskmise hinna langus natuke suurem ja selle põhjuseks peamiselt nõrgem dollari kurss, keskmiselt 1,08 (2022: 1,05).

Regulatiivne keskkond

Regulatiivsel keskkonnal on VKG tegevusele väga suur mõju. Stabiilne keskkond aitab ettevõttel oma majandustegevust planeerida ning mõjudega kohaneda. Kui regulatsioonid muutuvad kiiresti, riigi sõnumid on ebaselged ja ootamatud, siis need takistavad nii igapäevast majandustegevust kui ka tulevasi investeeringuid.

2023. aastat iseloomustas väga heitlik regulatiivne keskkond, mis tulenes eelkõige märtsis toimunud Riigikogu valimistest. Uus valitsus võttis endale üheks peamiseks eesmärgiks rohepöörde elluviimise Eestis, kus tihti eesmärk pühendab abinõu. Selle näitena saab tuua keskkonnatasude muutmise seaduse, kus riigieelarve täitmise eesmärgil tõsteti keskkonnatasusid niimoodi, et huvirühmadel sisuliselt puudus võimalus kaasa rääkida. Kui oli vaja peatada uute põlevkivi kaevanduslubade menetlemine, siis seda põhjendati vajadusega enne leppida kokku kliimaseaduse sisus ja seejärel otsustada, kas ja mil viisil on võimalik Eestis põlevkivi kaevandada. Need on kõigest paar näidet iseloomustamiseks, kui keerulises ja turbulentses regulatiivses keskkonnas VKG peab hakkama saama.

Peamised VKG-d mõjutanud regulatiivsed muudatused või algatused 2023. aastal:

Keskkonnatasude seaduse muudatus – 2023. aasta lõpuks võeti kiirkorras, ilma igasuguse mõjude hinnanguta vastu keskkonnatasude seaduse muudatus, millega tõsteti saastetasude määrasid järkjärguliselt kuni 2027. aastani. Selle tulemusena peab VKG hakkama alates 2024. aasta juulist maksma rohkem saastetasusid vette ja õhku heidetud saasteainete eest ning tuha ja poolkoksi ladestamise eest. VKG jaoks tähendab see saastetasude tõusu 2024. aastal 9 miljoni euroni (+12% võrreldes 2023. aasta tasudega) ja 2027. aastaks 13,5 miljoni euroni (+70%). Selline hüppeline maksukoormuse tõus mõjub nõrgendavalt VKG konkurentsivõimele globaalsel õliturul.

Kliimaseadus – Kliimaministeerium algatas 2023. aasta septembris kliimaseaduse koostamise. Sellest peaks tulema nõ raamseadus, mis sätestab seaduse tasandil kliimaneutraalsuse 2050. aastaks koos vajalike vahe-eesmärkidega erinevatele sektoritele. VKG tuli kliimaseaduse koostamise ettepanekuga välja juba 2021. aastal, et alustada riigis laiemat diskussiooni meile jõukohaste kliimaeesmärkide teemal ning teadvustada eesmärkidega kaasnevaid mõjusid, võimalusi ja ohtusid. Selleks on vaja tekitada tasakaalustatud ja argumenteeritud ühiskondlik arutelu, kus lisaks eesmärkide püstitamisele analüüsitakse ka nende saavutamise võimalikkust, selleks vajalike tehnoloogiate olemasolu, kaasnevad kulu ja mõjusid keskkonnale laiemalt kui ainult ühemõõtmeline CO₂ heide. Esimesed arutelud näitasid, et riigil ei ole selget visiooni, mida nad soovivad kliimaseadusega saavutada peale selle, et seatakse siseriiklikud kasvuhooonegaaside vähendamise eesmärgid kliimaneutraalsuseni jõudmiseks 2050. aastal. Seetõttu on VKG antud protsessi suhtes pigem skeptiline. Kliimaseaduse koostamine peaks lõppema 2024. aastal ja seadus jõustuma 2025. aastal.

Maapõueseaduse muudatus – Kliimaministeerium algatas septembris maapõueseaduse muutmise seaduse eelnõu eesmärgiga peatada põlevkivi kaevanduslubade menetlused kuni kliimaseaduse vastuvõtmiseni. Lisaks kaevanduslubadele peatatakse ka menetluses olevad keskkonnamõjuhindamised. VKG jaoks oli oluline, et menetluslikult juba lõppfaasi jõudnud kaevanduslubade muutmise taotlused ja mõjude hindamised ei peatu vaid menetletakse lõpuni, sh. ka VKG Ojamaa ja Uus-Kiviõli kaevandusloa muudatused.

Euroopa Liidu tasuta kvootide jagamise määruse muudatus – Euroopa Liidu kauplemissüsteemis olevatele süsinikulekke ohuga sektoritele, kuhu kuulub ka VKG, jagatakse tasuta CO₂ kvooti. Varasemalt olid põhimõtted kokkulepitud kuni 2025. aasta lõpuni. 2023. aasta lõpus jõuti kokkuleppele tasuta kvoodi jagamise põhimõtetes kuni 2030. aastani. Muudatuste tulemusena väheneb ettevõttele jagatavate tasuta kvootide maht aga seda vähem kui vahepealse ettepanekuna Euroopa Komisjon välja pakkus. See annab VKG-le teatava kindluse kuni 2030. aastani. Euroopa Liidu CO₂ maksustamise plaanid peale 2030. aastat on hetkel ebaselged, sest sõltuvad suuresti arengutest Euroopa Parlamendi valimistel, mis toimuvad 2024. aasta juunis.

Põlevkiviõlitootmise parim võimalik tehnika – Kliimaministeeriumi alustas 2023. aastal põlevkiviõlitootmise parima võimaliku tehnika viitedokumendi ülevaatamisega ning uuendamisega jõutakse lõpule eelduslikult 2024. aastal.

Eriotstarbelise diiselkütuse kasutamine – Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ja vedelkütuse erimärgistamise seaduse muutmise tulemusel anti 2020. aastal ka põlevkivikaevandustele õigus kasutada eriotstarbelist diislikütust Euroopa Liidu miinimummäära tasemel. 2023. aastal otsustas Vabariigi Valitsus antud õiguse lõpetada alates 1. maist 2024. VKG hinnangul on tegemist diskrimineeriva otsusega, sest kütuse aktsiis on ette nähtud avaliku teede korrashoiuks, kuid kaevandustehnika sõidab ainult kaevanduste territooriumil, samas kui antud soodustust jätkuvalt omav põllumajandustehnika võib aeg-ajalt maanteedele siiski sattuda. VKG jaoks tähendab antud maksumuudatus aasta baasil täiendavat maksukoorma kasvu 1,34 miljoni euro võrra.

Tooraine kättesaadavus

Põlevkivi ressursi kättesaadavust hindab VKG nii lühiajalises plaanis ehk varustatus täna kui ka pikaajalises plaanis ehk varustatus tulevikus.

Varustatus täna – VKG põlevkivi vajadus kõiki õlitootmisvõimsusi arvestades on kokku 5,1 miljonit tonni kaubakivi aastas. VKG Kaevandustele väljastatud kaeveload võimaldavad Ojamaa kaevandusest kaevandada 3,5 miljonit tonni kaubakivi ja kui teised turuosalisel oma lubatud kaevemahte täies mahus ei kasuta, siis „tagantjärele kaevandamise mehhanismi“ kaudu on võimalik kaevemahte Ojamaal suurendada kuni 4,35 miljoni tonnini. See tähendab, et puuduoleva 750 tuhande tonni kaubakivi ostmiseks (s.o. 15% kogu VKG põlevkivi vajadusest) peab VKG saavutama kokkuleppeid teiste turuosalistega või kui seda ei suudeta, siis peab VKG osa tootmisvõimsusi seiskama toorme puuduse tõttu.

2023. aastal jätkus põlevkivi ostmine Kiviõli Keemiatööstuselt. Eesti suurima põlevkivi kaevandaja Eesti Energiaga ei ole aga jätkuvalt suudetud jõuda kokkuleppele põlevkivi õiglase müügihinna osas, mistõttu on üks kolmest VKG Kiviter õlitesest alates 2020. aastast konserveeritud ja ootab aega kui ehk Uus-Kiviõli kaevanduse avamise järgselt suudab VKG ka seda tootmisvõimsust ise toormega varustada.

Varustatus tulevikus – arvestades VKG kaevemahtusid ja hinnates Ojamaa kaevandusest kättesaadavat ressursi, siis ammendub Ojamaa kaevandus 2028. aastal. Toormega varustatuse tagamiseks alustas VKG juba 2019. aastal tegevusi Uus-Kiviõli kaevanduse avamiseks, sest sujuv

üleminek ühest kaevandusest teise nõuab pikka planeerimist ja ranget plaanidest kinnipidamist. Kuigi Eesti Energiaga on saavutatud kokkulepe, et uue keskkonnamõjude hinnangu eduka lõpuleviimiseni saab VKG kasutada Uus-Kiviõlis Eesti Energiale eraldatud kaevemäärasid, siis jätkuvalt valitseb risk, et kaevemäärade tõstmise ebaõnnestumisel võib VKG varustatus toormega sattuda ohtu. Seda juhul, kui Eesti Energia peaks otsustama tulla VKG-ga samaaegselt Uus-Kiviõlisse kaevandama. Selle riski maandamiseks on VKG pikemat aega otsinud kompromissi Eesti Energiaga ja kaasanud aruteludesse ka Konkurentsiametit, kuid aruande kuupäeva seisuga ei ole lahendust olukorrale leitud. Tegemist on VKG jaoks kriitilise riskiga ja lahenduse otsimine jätkub 2024, sest eraettevõtte ei saa teha 100 miljoni eurost investeeringut ilma kindlusega, et avatavast kaevandusest piisavas mahus kivi kaevandamine on garanteeritud.

Vaatamata eelpool kirjeldatud riskile jätkas VKG Kaevandused 2023. aastal investeeringuid Uus-Kiviõli kaevanduse avamiseks, sest alternatiivse õlitootmise toormega varustamiseks ettevõtte ei ole. Antud kaevandus peaks tagama VKG põlevkiviga varustatuse kuni aastani 2038. Keskkonna säästust lähtuvalt on Uus-Kiviõli kaevandus ainuõige lahendus, sest antud kaeveväli on Kohtla-Järvel olevate põlevkivi õlitechaste suhtes logistiliselt parimas asukohas ning võimaldab maksimaalselt ära kasutada olemasolevat infrastruktuuri. Uus-Kiviõlis kasutatav konveiertransport on konkurentsilt kõige keskkonnasõbralikum viis põlevkivi transpordiks. Lähedus Kohtla-Järve tootmisterritooriumile annab säästu energiakasutuses. Ojamaa kaevanduse juures asuv põlevkivi rikastusvabrik suudab tagada ka uuel kaeveväljalt saadava toodangu töötlemise ning vähendab vajadust täiendavateks maapealseteks ehitustöödeks ja looduse häiringuteks.

MAJANDUSTEGEVUS

Lisaks jätkuvale kontserni struktuuri korrastamisele oli VKG kui tootmisettevõtte peamisteks prioriteetideks 2023. aastal tootmise energiaefektiivsuse parandamine ning seadmete töökindluse ja töötajate tööohutuse tagamine.

Arvestades, et VKG 2023. aasta õlitoodete toodang 669 tuhat tonni oli kontserni läbi aegade parim tulemus, siis töökindluse osas võib tulemusega rahul olla. Samas näeme jätkuvalt arenguruumi, sest läbi aasta oli mitmeid avariiseisakuid, mille põhjuseks oli kas alltöövõtjate praak, oma töötajate hooletus või ka valearvestus seadmete vastupidavuse osas. Samuti oleme rahul arengutega tootmisprotsessi energiaefektiivsuse parandamisel. 2023. aastal oli VKG tootmise energiakulu (st elektri ja maagaasi kogus) õlitoodete tonni kohta 12% madalam kui 2022. aastal ja 13% madalam võrreldes 2021. aastaga. Ka selles näitajas näeme jätkuvalt arenguruumi, seda eelkõige energiatootmise efektiivsuste osas. Rahule ei saanud aga jääda 2023. aasta tööohutuse tulemustega. Töötajate julgustamine tööõnnetustest ja intsidentidest teatama andis tulemuseks 25% suurema arvu töövõime kaotusega tööõnnetusi. Vaatamata asjaolule, et valdavalt olid õnnetusjuhtuid kergemat laadi, jätkame kindlasti fookuse hoidmist kõigil ohutuskultuuri toetavatel tegevustel.

VKG majandustulemusi peegeldavad olulisemad võtmenäitajad on kokku võetud allolevas tabelis:

Võtmenäitajad	Ühik	2022 (6 kuud)	2023
Keskmine Brent toorõli hind	\$/bbl	93	82
Keskmine 1% kütteõli hind	€/t	512	437
Keskmine NPS Eesti hind	€/MWh	247	91
Keskmine CO2 hind	€/t	79	84
Põlevkivi toodang	tuh tonni	2 089	1 814
Põlevkivi töötlemine	tuh tonni	2 049	4 795
Põlevkiviõlitoodete toodang	tuh tonni	283	669
Elektrienergia tootmine	GWh	185	449
Soojusenergia väljastamine	GWh	213	451
Töölepinguga keskmine töötajate arv	number	1 575	1 233
Müügi käive	tuh €	184 747	339 462
Ärikasum	tuh €	11 943	23 727
Puhaskasum	tuh €	4 059	19 325

Bilansimaht	tuh €	763 827	705 513
Omakapital	tuh €	218 493	169 110
Omakapitali tase	%	29%	24%
Puhaskasumi marginaal	%	2%	6%

2023. aasta tootmisnäitajate võrdlemisel aasta varasemaga peab arvestama, et 2022 oli finantsarvestuse mõttes poolik aasta. Lisaks peab arvestama sellega, et VKG tootmisega seotud põhivarasid enam ei oma vaid rendib neid pikaajalise lepingu alusel seotud ettevõttelt Kirde Varad AS. Tulenevalt IFRS 16 nõuetest raporteerib VKG pikaajalisi rendikohustusi siiski põhivaradena. Kui 31.12.2022 seisuga olid jätkuvalt VKG omanduses põlevkivi kaevandamisega seotud varad, siis 31.12.2023 seisuga on ka need Kirde Varade alla liikunud ja VKG ostab õlitootmiseks vajaliku põlevkivi Kirde Varade tütarettevõttelt VKG Kaevandused OÜ pikaajalise lepingu alusel. Sellest on tingitud nii bilansimahu kui ka omakapitali langus võrreldes aasta varasemaga. Kuigi turutingimused olid 2023. aastal halvemad kui 2022. aastal, siis nii kasum kui ka puhaskasumi marginaal on paranenud. Seda põhjusel, et 2022. aasta teises pooles enamus ajast Petroter I seisis kapitaalremondi tõttu, millega kaasnevalt 2022 toodang ja müük olid tavapärasest väiksemad.

VKG kontserni põhitegevus jagunes kolmeks suuremaks etapiks, protsessi ahelas vastavalt põlevkivi kaevandamine, põlevkiviõlitoodete tootmine ja energia tootmine. Lisaks kuulub VKG kontserni kaks teenusettevõtet, mis osutavad logistika ja remonditeenuseid peamiselt teistele kontserni ettevõtetele.

Põlevkivi kaevandamine – VKG Kaevandused OÜ

VKG Kaevandused jätkas 2023. aastal oma tavapärasest tööd, milleks on põlevkivi kaevandamine, rikastamine ning transport õlitootmisesse vastavalt kokkulepitud kogusele ja kvaliteedile. Läbi 2023. aasta oli Kaevanduste jaoks suurim probleem kaevandust ja õlitootmist ühendava konveierlinde töökindlus. Kuna 12,5 kilomeetri pikkusel konveieril olev 25 km pikkune lint oli töös olnud üle 10 aasta, siis hakkasid lindi liidritel ilmuma katkemise märke. Konveieri töökindluse tagamiseks tehti aasta jooksul korduvalt seisakuid kõige kriitilisemate liidete parandamiseks ja see tagas konveieri töökindluse kuni uue lindi saabumiseni detsembris.

Teine oluline projekt VKG Kaevanduste fookuses on Uus-Kiviõli kaevanduse avamine, mis 2023. aastal saavutas oluliselt suurema intensiivsuse võrreldes aasta varasemaga. Kuigi antud projekti osas on üleval Eesti Energiast sõltuvad riskid, siis alternatiivi puudumise tõttu on VKG sunnitud projektiga jätkama, et tagada võimalikult sujuv toorme voog üleminekul Ojamaa kaevandusest Uus-Kiviõli kaevandusse. Lisaks sattus Uus-Kiviõli kaevanduse avamine aasta esimeses pooles ohtu toonase majandusministri isiklikust poliitagendast lähtuvalt. Märtsis toimunud Riigikogu valimiste järgselt majandusminister vahetus ning õigusriigi kord taastati ja VKG sai jätkata investeringutega.

2023. aastal oli plaanitud ka kaevanduste põhivarade viimine Kirde Varade alla sarnaselt õlitootmise ja energiatootmise varadega. Tulenevalt kaevandustega seotud keerukusest ja täidesaatva võimu esindajatega seotud prognoosimatuse riskist otsustas VKG olukorda lihtsustada ja liigutada Kirde Varade alla kogu VKG Kaevanduste ettevõtte tervikuna. Sellest tulenevalt ei ole kaevandustegevus alates 2024. aastast enam VKG konsolideerimisaruande osa.

Põlevkiviõli tootmine – VKG Oil AS

VKG Oil jätkas 2023. aastal oma tavapärasest tegevust, milleks on põlevkivi termiline töötlemine õlitoodeteks nii Petroter kui ka Kiviter tehnoloogial põhinevate seadmetega. 2023. aastal töötas VKG Oil ümber 4,80 miljonit tonni põlevkivi, mis on 12% rohkem võrreldes 2022. aastaga. Põlevkivi töötlemise maht kasvas peamiselt Petroter I tehaste rekonstrueerimise tõttu 2022. aastal, lisaks mõjutas tulemust ka üldiselt parem seadmete töökindlus. Põlevkiviõlitoodete toodang kasvas samas 15% võrra, mis näitab, et juba kolmandat aastat järjest oleme suutnud parandada ühest tonnist põlevkivist toodetava õlitoodangu väljatulekut. 2023. aastal oli antud hüppe taga peamiselt koksistamise sulgemine aasta keskel ja kogu toorme suunamine õlitoodete tootmisesse.

Hüppeliselt tõusnud energiahindade valguses sai 2023. aastal võetud VKG Oilis prioriteediks tootmise energiaefektiivsuse parandamine. Tehtud töö tulemusena vähenes ühe tonni õlitoodete tootmisega seotud energia kulu (st elektrienergia ja maagaasi kogus) 15% võrra. Energiaefektiivsuse paranemine saab olema püsiv eesmärk ka järgnevatel aastatel.

Teine olulisem 2023. aastal käima tõmmatud projekt on tsirkulatsioonõlide puhastamise projekti kolmas etapp, mis peaks valmima 2024. aasta lõpus ja andma 3% täiendavat toodangut võrreldes 2023.

aastaga. Tsirkulatsioonõlide puhastamine on VKG inseneride ja tehnoloogide arendustöö viljana Petroter seadmete juurde ehitatud tootmisvõimsuse laiendus, mis võimaldab samas reaktoris töödelda 20-30% rohkem põlevkivi võrreldes esialgse projektvõimsusega. Esimene taoline katsetus sai tehtud 2017. aastal ja tänaseks on see ennast piisavalt tõestanud, et kõigi Petroteride tsirkulatsioonõlid suunata täismahus antud seadmetele puhastamiseks. Nagu iga uue arenduse puhul kaasnevad siingi teatud riskid ja tehnoloogia omanikuna peame ise välja mõtlema, kuidas neid riske lahendada.

Sooja, auru ning elektri tootmine – VKG Energia OÜ

Õlitootmise protsessi kõrvaltoodanguna tekkivad põlevkivigaasid, mis ei kondenseeru õlideks, suunatakse VKG Energiasse, kes kasutab neid soojuse, auru ja elektri tootmiseks. Soojusenergiat edastatakse kohaliku keskküttevõrku, auru müüakse naabruses asuvatele tootmisettevõtetele ja oma tarbimisest üle jääv elekter müüakse VKG Elektrivõrkudele või börsile. Lisaks kasutab VKG Energia põlevkivigaase ka oma lubjatehases, mille toodangut kasutatakse enda väävlipüüdjates suitsugaaside puhastamiseks. Selline tootmisahel tagab põlevkivis sisalduva energia maksimaalselt efektiivse ja keskkonnasõbraliku kasutuse.

2023. aastal sai VKG Energia 15% rohkem sisendenergiat kui 2022. aastal ja tootis sellest 449 GWh elektrienergiat ehk 23% rohkem kui eelmisel aastal. Elektrienergia toodangu suurem kasv oli tingitud soojusenergia toodangu langusest 8% võrra, mille põhjuseks oli peamiselt ühe suurkliendi väiksem ost, aga ka keskmiselt soojem ilm. VKG Energia elektritoodang moodustas 2023. aastal 9,1% kogu Eestis toodetud elektrienergiast ja 5,5% kogu Eestis tarbitud elektrist (2022. aastal vastavad näitajad 4,2% ja 3,8%).

OLULISEMAD FINANTSNÄITAJAD

Ekspordi osakaal konsolideeritud netokäibest 2023. aastal oli 62% (2022. aastal 36%). Kuigi valdav enamus toodangu lõpptarbijatest on väljaspool Eestit, siis ekspordi osakaal oli 2023. ja eriti 2022. aastal tavapärasest väiksem, kuna ühel peamisel ostjal on Eestis püsiv tegevuskoht ja käibemaksu number, mistõttu VKG aruandluses kajastus see müük kohaliku müügina.

Toodangu ja teenuste müügi jaotus olulisemate gruppide lõikes:

Tootegrupp	2022 (6 kuud)	2023
Põlevkiviõlid	82%	83%
Soojus- ja elektrienergia müük ja jaotamine	15%	12%
Muud tooted ja teenused	4%	5%

Kontserni majandustegevust iseloomustavad järgmised suhtarvud:

Suhtarv	2022 (6 kuud)	2023
Käibe puhasrentaablus (puhaskasum/müügitulu)	2,2%	5,2%
Koguvara puhasrentaablus (ROA) (puhaskasum/keskmise koguvara)	0,5%	2,4%
Omakapitali puhasrentaablus (ROE) (puhaskasum/keskmise omakapital)	1,9%	9,2%

Kontserni finantsseisundit iseloomustavad suhtarvud:

Suhtarv	2022 (6 kuud)	2023
Võlakordaja (kohustused/ koguvara)	0,71	0,76
Maksevõime tase (käibevara/lühiajalised kohustused)	1,27	0,57

Maksevõime taseme muutus on seotud muutusega varade struktuuris: 2022. aastal sisaldus käibevaras 125 mln € ulatuses finantsinvesteeringuid, 2023. aastal on finantsinvesteeringute summaks 31 mln €, samas pikaajalised nõuded (laenuõuded) on suurenenud 0,3 mln eurolt 315 mln euroni.

Kontserni finantsriskide juhtimisel on äärmiselt oluline arvestada naftaturu volatiilsusega ja tootmise omahinna kasvu trendidega. Ettevõtte jätkusuutlikkuse tagamiseks volatiilses turukeskkonnas on oluline hoida tavaettevõtetega võrreldes suuremaid likviidsuspuhvreid, et turuhindade järsu languse korral suudetaks need üle elada. Baastoote tootjana globaalsel tooraine turul konkureerides peame pidevalt kontrollima tootmiskulusid tagamaks tootmise konkurentsivõimet ka naftaturu langusperioodidel.

ARENDUS

2023. aastal oli VKG arendustegevuste fookuses kaks projekti:

- Biotoodete tootmiskompleksi (BTT) rajamine Lügänu vallas;
- Plastijäätmete keemilise ringlussevõtu tehase rajamine Kohtla-Järvele.

BTT projekti arendamisel oli esmane fookus Lügänu vallas algatatud eriplaneeringu ja KSH protsessi toetamine. 29.06.2023 kinnitati Lügänu valla volikogu poolt eriplaneeringu 1. etapi aruanne ja asukoha eelvalik Aa külas. Edasine protsess on KMH mõjude hindamine valitud asukohas, mis peaks kulmineeruma 2024. aasta lõpus eriplaneeringu kinnitamisega. 2023 jooksul teostati enamus keskkonna mõjudega seotud analüüse ja uuringuid (asukoha geodeesia uuring, botaanilised inventuurid ja ala piirangute määratlemine, piirkonna liiklusuuring, ressursi saadavuse ja logistika uuring, õhu mõjude ja merevee mõjudega seonduvad uuringud) ning 2024. aastasse jäi veevõtu kontseptsiooni hinnangu lõpetamine. Eriplaneeringu protsess on liikunud vastavalt ajagraafikule. Eelistatud asukoht on 160 ha ulatuses riigimaal ja 5 ha ulatuses erakinnistul, mille arendaja 2023. aastal omandas. Lisaks on alustatud ettevalmistusi tehase projekteerimiseks. Selleks on saadud esmased sisendid tehnoloogia tarnijatelt. Antud sektori tehnoloogia tarnijate Andritz-i ja Valmet-iga on arendatud tehnilise lahendi detaile ja Sweco poolt koostati esmane tehase paiknemine valitud kinnistul.

Plastijäätmete keemilise ringlussevõtu tehases plaanitakse töödelda termo-keemiliselt Eestis tekkivaid plastijäätmeid ja toota pürolüüsiõli, mida saaks naftakeemiaettevõtte kasutada uuesti plastikute tootmiseks. Sellisel viisil on võimalik plastijäätmetest suunata kuni 75% tagasi värske plastiku tootmiseks ehk ringlusse. 2023. aastal sai valitud välja tehase tarvis eelistatud tehnoloogia ja teostatud selle baasil kontseptuaalne projekteerimine. Toorme voo kindlustamiseks ja toodete müügiks on sõlmitud esimesed ühiste kavatsuste kokkulepped. Tehase asukoha valimiseks on koostatud keskkonnamõjude eelhindang. Kõik eelpool toodud tegevused olid suunatud tehase projekteerimise algatamiseks.

Lisaks juba eelpool mainitud kahele projektile, kaardistas VKG 2023. aastal McKinsey & Co kaasaabil kõik võimalikud arendusvertikaalid, kus VKG saaks maandada oma keskkonna jalajälge ja kujundada pikaajaliselt jätkusuutlikku äristrateegiat. Analüüsiti ca 60 erinevat ärivaldkonda, millest valiti välja 3-4 kõige perspektiivikat ja VKG profiiliga sobivat suunda, kuhu VKG tulevikus oma arenduspotentsiaali investeerib, sh on nii BTT kui ka plastiku pürolüüs.

2024. aastal jätkatakse kahe suure projekti arendamisega, mis edaspidi teostatakse vastavalt VKG sidusettevõtetes VKG Plastic OÜ ja VKG Fiber OÜ. BTT eriplaneering peaks saama Lügänu vallas kinnitatud ja algama projekteerimine. Plastijäätmete ringmajanduse projektiga on plaan jõuda samuti tehase projekteerimiseni. Lisaks tegeleb VKG aktiivselt täiendavate äri võimaluste analüüsiga.

SOTSIAALNE VASTUTUS JA JÄTKUSUUTLIK TEGUTSEMINE

Kontserni strateegia, arvestades säästva arengu eesmärgi, on kujundatud vastupidavana erinevatele stsenaariumidele. Strateegilisel planeerimisel võetakse arvesse riske ja võimalusi, mis on seotud kliimamuutuste ning regulatiivse ja investeerimiskeskonna ebamäärasusega.

Kontsernis viidi läbi organisatsioonilised muudatused ning praegu keskendutakse täielikult strateegia ja selle aluseks olevate eesmärkide, sealhulgas ka jätkusuutlikkuse elluviimisele. Üks lahutamatu osa meie jätkusuutlikkuse strateegiast on loodusvarade vastutustundlik kasutamine ja efektiivne rikastamine. Me adume, et ükskõik millise maavara kaevandamine ja tootmine avaldab mõju ümbritsevale keskkonnale, seega üritame alati teha rohkem, kui on seaduste või regulatsioonidega ette nähtud.

Keskendudes VKG põhitegevusele – põlevkiviõli tootmisele – jätkame samal ajal ringmajanduse, taastuvenergiaparkide ja biotootmise projektide arendamist. Uued ärivertikaalid toetavad jätkusuutlikkuse põhimõtteid ning on suunatud mitmete roheväljakutsete leevendamiseks ja lahendamiseks.

2015. aasta septembris allkirjastasid maailma riigid ÜRO Peaassambleel kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja selle 17 kestliku arengu eesmärgi. Viru Keemia Grupp on neist valinud kaheksa prioriteetset valdkonda, millega tegeleme ning kuhu järjepidevalt panustame. Need on „Tervis ja heaolu“, „Kvaliteetne haridus“, „Jätkusuutlik energia“, „Tööhõive ja majanduskasv“, „Tööstus, innovatsioon ja taristu“, „Säästev tootmine ja tarbimine“, „Kliimamuutuste vastased meetmed“. VKG teeb tööd selle nimel, et aidata kaasa seatud eesmärkide elluviimisele mitte ainult oma põhitegevuse raames, vaid ka toetades ning osaledes regiooni projektides ja algatustes, mis on suunatud elukvaliteedi tõstmisele, teaduse ja hariduse, kultuuri ja keskkonnakaitse arendamisele.

Koostöö huvitatud pooltega

VKG on kaardistanud huvigrupid, kelle huvid on seotud meie tegevusega ja võivad avaldada tuntavat mõju meie strateegiliste eesmärkide teostamisele. Eriti tähtsaks peame kohaliku kogukonna kaasamist arendusprojektide puhul. Kogukonna kursis hoidmiseks korraldame lisaks avalikele aruteludele ka mitteformaalseid kohtumisi, kus arutame päevakajalisi teemasid ning kogume kogukonna esindajatelt tagasisidet ning arvamusi ühe või teise teema/küsimuse osas.

Kontserni põhilised huvirühmad on aktsionärid, töötajad, kliendid, tarnijad ja partnerid, riik ja kohalikud omavalitsused, kohalik kogukond, MTÜd ja kodanikuühendused ning erialaliidud. Koostöökohuvigruppidega on meil välja töötatud erinevad formaadid regulaarsetest kohtumistest avatud uste üritusteni. Huvirühmade koostöö põhimõteteks on poolte huvide austamine, konstruktiivne koostöö, kontserni tegevust puudutava teabe läbipaistvus, koos tegutsemise regulaarsus ja kohustuste järgimine.

Viru Keemia Grupp on heaks partneriks kohalikele organisatsioonidele, mis aitavad edendada regiooni kultuuri-, spordi- ja hariduselu. Meie fookuses on just kohalikud noored. Eelmisel aastal toetas kontsern peaaegu 40 kohalikku algatust ja üritust ligi 240 000 euro ulatuses. Juba aastaid toetame ärikingituste tegemise asemel Ida-Viru Keskhaigla sünnitus- ja lasteosakonda. Kaks korda aastas viime Teeme ära ja Maailmakoristuspäeva raames läbi linnaruumi korrastamise, kuhu kaasame oma töötajad, nende pereliikmed ning piirkonna gümnaasiumid. Kontsern on pikaajaline vereteenistuse partner ning neli korda aastas korraldame oma tootmisterritooriumil doonorite päevad.

Organisatsioonikultuur

Suurtööstusettevõtte jaoks on organisatsioonistruktuuri lõimumine vastutustundliku ettevõtluse põhimõtetega ülitähtis. VKG organisatsioonikultuur toetab kontserni väärtusi ja strateegilisi eesmärgi. Usume, et organisatsioonikultuur on oluline ettevõtte edukuse ja jätkusuutlikkuse seisukohast ning aitab luua ohutu ja inspireeriva töökeskkonna. Panustame pidevalt tugevasse organisatsioonikultuuri, sest see:

- rõhutab eetilist käitumist ja ausust kõikides tegevustes, suhetes töötajate, partnerite ja sidusrühmadega;
- julgustab koos- ja meeskonnatööd, edendades avatud suhtlust, teadmiste jagamist ning kollektiivset vastutust;
- toetab töötajate arengut ja õppimist, pakkudes koolitusi, mentorlust ja karjääri võimalusi;

- loob positiivse töökeskkonna, kus töötajad tunnevad end motiveerituna ja kaasatuna, julgustades neid kaasa mõtlema ning ausat tagasisidet andma;
- julgustab paindlikkust ja suurendab kohanemisvõimet, võimaldades ettevõttel kiiresti reageerida muutuvatele turutingimustele ja klientide vajadustele.

VKG väärtused – avatus, pühendumus, areng – on meie ettevõtlustegevuse lahutamatud osad ning ühendavad endas kontserni ja töötajate huvisid. Väärtused on orientiiriks otsuste vastuvõtmisel, kujundavad mainet ja määravad töö põhimõtted.

Aruandlus

VKG koostab ning avalikustab Sotsiaalse vastutuse ja säästva arengu aruannet 2008. aastast. Aruanne on avalik dokument, mis on kättesaadav elektroonselt kontserni kodulehel eesti, inglise ja vene keeles. 2022. ja 2023. aasta Sotsiaalse vastutuse ja säästva arengu aruanne on koostamisel ja saab avalikustatud 2024. aasta 3. kvartalis. Aruanne koostatakse Globaalse Aruandlusalgatuse (Global Reporting Initiative, GRI) säästva arengu aruandluse põhimõtete (GRI aruandluse juhend) ja GRI nafta- ja gaasitööstuse aruandluse vastavate osade kohaselt. Aruande koostamisel kasutame ka ISO sertifitseerimismaterjale. Keskkonna- ja tööohutuse andmed on kooskõlas standardites esitatud nõuetega.

Lisaks Sotsiaalse vastutuse ja säästva arengu aruandele peab VKG alates 2025. aastast koostama ka kestlikkusaruannet lähtuvalt EL-i jätkusuutliku aruandluse direktiivist (CSRD ehk Corporate Sustainability Reporting Directive). Esimene vastav aruanne saab avalikustatud 2026. aastal. Kuna tegemist on mahuka tööprotsessiga, siis ettevalmistused selle väljatöötamiseks juba käivad.

Võitlus korruptsiooniriskiga

Korruptsioonivastane võitlus on VKG kontsernis olnud alati tähtsal kohal. VKG on tuvastanud kolm olulisemat korruptsiooniriski koos nende maandamiseks kasutatavate meetoditega:

- Altkäemaksu andmine kontserni huvide saavutamiseks – VKG on vastutustundlik ja läbipaistev ettevõtte, kus korruptsiooni ja altkäemaksude suhtes on kehtestatud nulltolerants.
- Altkäemaksu võtmine hankijate ja koostööpartnerite valimisel – VKG-s on kehtestatud hankepoliitika, mille eesmärk on vältida kallutatud hankeid ja valida alati välja kontserni jaoks soodsaim koostööpartner. Hankepoliitika täitmist jälgib sisekontroll regulaarsete seiretega.
- Juhtivate töötajate huvide konflikt ettevõtte huvide esindamisel – VKG-s on välja töötatud majanduslike huvide aruande esitamise kord, mille raames juhtivad töötajad peavad raporteerima oma osalused ja seosed erinevates kontsernivälistes äriühingutes. Juhatuse liikmetel on keelatud osutada konkurentsi igas VKG tegevusvaldkonnas, kui nõukogu ei ole selleks andnud eelnevat kirjalikku nõusolekut.

Kontsernis toimib spetsiaalne konfidentsiaalne kanal (vihje@vkg.ee), mille kaudu saab iga töötaja või kolmas isik teada anda kontserni tegevusega seotud rikkumistest, olgu tegemist korporatiivse juhtimise, ärieetika, inimõiguste järgimise, töökorralduse, ohutuse, töökaitse, toodangu ja teenuste kvaliteedi või muude korruptiivse iseloomuga küsimustega.

KESKKONNATEGEVUS

Ettevõtete jätkusuutliku arengu eelduseks on keskkonnamõjude ohjamine. VKG-s on välja töötatud terviklik süsteemne lähenemine keskkonnaküsimustele, mis on kooskõlas nii Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktide kui ka parima võimaliku tehnika (PVT) raamdokumentidest tulenevate keskkonnanõuetega. VKG tootmisüksused vastavad kehtivatele keskkonnanõuetele. Vaatamata sellele otsime protsesside optimeerimise ja tootmistegevuse jalajälje vähendamise võimalusi. Meie eesmärgiks on võimalikult väikese jalajäljega ringlusmajanduse põhimõtetest lähtuvalt põlevkivi potentsiaali täielik ja efektiivne kasutamine.

2023. aasta keskkonnavalased fookusteemad:

- **Kasvuhoonegaasid (KHG)** – 2023. aastal oli VKG otsene CO₂ heide õlitoodete tonni kohta 2,05 tonni, jäädes samale tasemele võrreldes 2022. aastaga, kuid olles 5,2% madalam kui 2021. aastal. VKG jätkab pingutusi õlitoodete tootmisega kaasneva otsese CO₂ heide vähendamiseks toodetud tonni kohta. Teoreetiliselt ja tehniliselt peaks olema võimalik enamus

VKG õlitootmisega seotud otsestest CO₂ heitmetest kinni püüda, kui paigaldada korstnatele vastavad püüdurseadmed. Ühelt poolt tähendab see täiendavat investeringut ja teiselt poolt ka märkimisväärselt kulu kasvu, kuna CO₂ püüdmise protsess on energiamahukas. Järgnevatel aastatel kavatakse VKG lähemalt uurida CO₂ kinni püüdmise tehnoloogiaid, et olla valmis 2045. aastal investeerima süsiniku püüdurseadmetesse eesmärgiga saavutada süsinikuneutraalne õlitootmine 2050. aastaks. Loodetavasti Euroopa Liit leiab selleks ajaks ka lahenduse, kus ja kuidas kogu kinnipüütud süsinik ladustatakse.

Lisaks pingutustele süsiniku jalajälje vähendamisel tellis VKG 2023. aastal esmakordselt välistelt nõustajatelt UAB Vesta Consulting ja Nomine Consult OÜ vastavalt kestlikkusaruandluse direktiivi (CSRD) põhimõtetele oma mõjualade (scope) 1, 2 ja 3 süsinikujalajälje hinnangud. Esimeses etapis koostatud mõjualade 1 ja 2 raporti tulemusel moodustasid suurema osa kontserni heitkogustest otsesed ehk tootmisprotsessidest tulenevad kasvuhoonegaaside heitkogused. Otseste heitkoguste vähendamiseks teeme iga-aastaseid energia- ja kütusekulu auditeid, otsime uusimaid ja uuenduslikke tehnoloogiaid. Kaudsed heitkogused energiakasutusest (mõjuala 2) on seotud taastumatu elektrienergia kasutamisega. Väliste toodete ja teenuste kasutamise ning kontserni toodangu tarbijate poolt kasutamisega seonduv heitkoguste süvaanalüüs (mõjuala 3) valmib 2024. aasta jooksul.

- **Põlevkiviõli tootmise parim võimalik tehnika (PVT)** – uue alusuuringu tulemuste vormistamise järgselt alustati 2023. aastal põlevkiviõli tootmise PVT viitedokumendi ehk järelduste uuendamisega. Tegevuse käigus vaadatakse üle kogu Eesti põlevkiviõli tootmisele seatud keskkonnamõju nõuded ning viiakse need vastavusse kõige värskemate tehnoloogiliste arenduste ja juriidiliste regulatsioonidega. VKG õlitootmise käitistele toob see kaasa uusi ja/või senisest rangeimaid keskkonnamõju nõudeid, mille täpsem sisu saab paika eeldatavalt 2024. aastal. Tootmistegevus tuleb uute nõuetega vastavusse viia (st teha vajalikud investeringud) nelja aasta jooksul alates uuendatud PVT viitedokumendi jõustumisest.
- **Lõhnaäiringute vähendamine** – jätkati tootmiseseadmete töörežiimide analüüsimise ja korrigeerimisega lõhnaäiringute esinemise olukordades, et minimeerida VKG tootmisest ja teiste ettevõtete tegevusega koosmõjust tulenevate lõhnaäiringute intensiivsust ja kestvust. Häiringu intensiivsust iseloomustava väävelsüsiniku (H₂S) ühe tunni keskmise õhukvaliteedi piirväärtuse ületusi VKG Oili tootmisterritooriumi poolt puhuva tuule korral esines 2023. aastal VKG pidevseirejaama andmetel 120 korral, mida oli 41% võrra vähem kui 2022. aastal.

Lõhnaäiringute täiendavaks vähendamiseks sõlmiti 2023. aasta lõpus koostööleping ettevõttega Envirosuite Limited (Envirosuite), tänu millele oleme nüüd ühendatud tarkvara lahendusega, mis aitab saastetasemeid ka ette prognoosida ja selle baasil tehtavate otsuste läbi minimeerida keskkonnamõjusid. Envirosuite juurutab VKG-s keskkonnateabe platvormi Omnis, mis lubab meil saada paremat olukorrapõhist teavet saastetasemete kohta nii tootmisterritooriumil kui ka väljaspool seda. See omakorda võimaldab meil optimeerida tööprotsesse ja vähendada keskkonnamõjusid. Lisaks toetavad platvormi täiendavad seireseadmed, mis aitavad kiiremini tuvastada kõrgendatud saastetasemete tekkimist ning reageerida vältimaks mõju kandumist väljaspoole VKG tootmisterritooriumi.

- **Põlevkivitööstuse jäätmete prügila** – 2023. aastal tehti Lüganuse Vallavalitsuse poolt VKG uue tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukohavaliku otsus ja kinnitati keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) I etapi aruanne, misjärel alustati eriplaneeringu detailse lahenduse ja KSH II etapi koostamisega. Paralleelselt alustati läbirääkimisi Keskkonnaministeeriumiga prügila äärsete kinnistute omandiküsimuste lahendamiseks, mis võimaldaks olemasoleva prügila laiendamist.
- **Biotoodete tehas** – 2023. aastal läbiti VKG biotoodete tootmiskompleksi asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapp ehk Lüganuse Vallavalitsus võttis eriplaneeringu osas vastu positiivse otsuse asukoha eelvaliku kohta ja KSH I etapi aruande kohta. Järgnevalt alustati eriplaneeringu detailse lahenduse ja KSH II etapi analüüsides läbiviimisega.
- **Plastijäätmete pürolüüsitehas** – uue arendusena algatati vastavalt esmastele tehnoloogiapakujatelt saadud sisenditelt planeerimisetapis oleva plastijäätmeid ringlusse võtva pürolüüsitehase keskkonnamõju eelhindamine, et enne võimalikku investeerimisotsust

ja keskkonnalubade taotlemisi oleksid välja selgitatud kõik antud tehasega kaasnevad keskkonnamõjud ning seonduvalt rakenduvad keskkonnavalused nõuded.

2024. aasta üheks olulisemaks keskkonnategevuseks on panustamine põlevkiviõli PVT viitedokumendi väljatöötamisse, vältimaks õlitootmisele ebarealistlike keskkonnanõuete seadmist. Teisalt on prioriteediks kõigi kontserni ettevõtete tegevuseks vajalike keskkonnakaitselubade tagamine ning eraldi ka olulisemate tootmistevõimude toimivate muudatuste korral vajalike keskkonnamõjude hindamiste läbiviimine, et oleks tagatud kõigi ettevõtete keskkonda mõjutavate tegevuste vastavus kehtestatud keskkonnanõuetele (sh strateegilise tähtsusega arendustegevused nagu nt põlevkivi tööstusjäätmete prügilad, biotoodete tehas ja plastijäätmete pürolüüsitehas). Eraldi fookusteemaks on VKG tootmisterritooriumile uute õhuseire seadmete paigaldamine, uue õhuseire andmete analüüsitarkvara juurutamine ning tööprotsesside täiendav parendamine lõhnahäiringute vähendamiseks.

PERSONAL

Viru Keemia Grupi edu aluseks on kompetentsed ja motiveeritud töötajad, kes teevad oma tööd pühendunult, on ettevõttele lojaalsed ning loovad ühiselt väärtust.

Kontsernis töötas 2023. aasta detsembri lõpus 1 502 töötajat, sh 1 184 meest ja 353 naist. Tulenevalt füüsilise töö suuremast osakaalust ja ametkohtadest, millel naistel ei ole võimalik töötada, on meestöötajate hulk oluliselt suurem. Töötajate keskmine vanus on 46 aastat, ligi 874 töötajat on vanuserühmas 35 kuni 54 aastat. 2023. aastal asus tööle 177 uut töötajat, enim uusi töötajaid asus tööle vanuserühmas 25 kuni 44 aastat. Töösuhe lõppes 208 töötajaga. Tööjõuvoolavuse määr 2023. aastal oli 13%, millest vabatahtlik voolavus 7%.

Kontserni töötajate keskmine staaž ettevõttes on 10 aastat, enam kui 25-aastase tööstaažiga töötajaid on kontsernis 129, neist 21 töötab ettevõttes üle 40 aasta.

2023. aastal toimusid kontsernis mitmed struktuurimuutused, millest olulisem oli Viru RMT ümberstruktureerimine, kus Viru RMT koosseisust viidi töötajaid üle nii Viru Keemia Grupi, VKG Oili, VKG Energia kui ka VKG Logistika koosseisu.

VKG kontserni töötajate koguarv, selle muutus ja jagunemine ettevõtete vahel:

Ettevõtte	Töötajate arv 31.12.2022	Töötajate arv 31.12.2023
Viru Keemia Grupp AS	87	96
VKG Kaevandused OÜ ¹	512	524
VKG Oil AS	641	623
VKG Energia OÜ	96	115
Viru RMT OÜ	107	15
VKG Logistika OÜ	117	129
KOKKU	1 560	1 502

¹Alates 14.04.2023 ei ole VKG Kaevandused OÜ juriidiliselt VKG konsolideerimisgrupi osa, aga kuna personali juhtimise teenust osutab VKG Kaevandustele jätkuvalt VKG AS, siis antud ülevaates käsitleme teda osana tervikust.

Efektne ja motiveeritud töö kajastub otseselt ettevõtte majandustulemustes. Töö tasustamisel lähtume piirkonna tööturu olukorrast ja sektoris kehtivatest palgaturu tingimustest, töötaja vastutuse määrast ja kvalifikatsioonitasemest. Kontsernis makstavad töötasud on kõrgemad Ida-Virumaal makstavatest keskmistest töötasudest ning oleme tööjõuturul edukalt konkurents. Kontsernis kehtib läbipaistev ja kindlate põhimõtete tulemustasude maksmise süsteem.

Kontserni töötajate pühendumust ja lojaalsust näitab läbiviidud kõiki töötajaid hõlmanud rahulolu-uuring. VKG töötajate pühendumuse 67 punkti on Eesti keskmisest kõrgem. Pühendumuse tase näitab töötajate suurt lojaalsust, tulevikuusku ja uhkustunnet VKG-s töötamise üle. Väga oluline on ka kõrge soovitusvalmidus.

Ootused töötajaskonna käitumisreeglitele ja käitumispõhimõtetele on koondatud ühtsesse dokumenti „Eetikakoodeks ja tegutsemise põhimõtted“, mille põhimõtete järgimine ja rakendamine tööelus pideva tähelepanu all. Töötajate rahvuslik, sooline, vanuseline ja keeleline mitmekesisus seavad meile kõrged nõudmised võrdsele kohtlemisele, kaasamisele ja informeerimisele. Personalipoliitikas kirjeldatud ühtsed käitumisreeglid, ettevõtte väärtused ning eetilised käitumisjuhised tagavad ausad ja õiglasel töösuhted ning töötajate lojaalsuse.

2023. aasta prioriteetseks töötajate arendusvaldkonnaks oli keskastmejuhtide arenguprogramm, mille läbis 249 töötajat ja sisekoolitajate, mentorite ja juhendajate arenguprogramm, et tagada tööalaste kompetentside süsteemne ettevõttesisene edasiandmine. 2023. aastal osales sisekoolitustel 561 töötajat.

Kontsern keskendub töötajate pideva järelkasvu tagamisele ning töötajatele arenguvõimaluste pakkumisele, samuti oleme praktikabaasiks paljudele õppuritele. 2023. aastal jätkus VKG Oili tehnoloogiaseadmete operaatorite järelkasvu projekt. Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse töökohapõhise õppeprogrammis õpib ning töötab 14 VKG Oili tehnoloogiaseadmete operaatorit, kes omandavad kutseharidust. Lisaks alustas töökohapõhise õppe grupp ka tööstusautomaatikutele. Töökohapõhise õppegruppide lõpetajad on 2023. ja 2024. aastal oluliseks järelkasvuks meie kvalifitseeritud töötajatele. 2023. aastal võimaldati praktika läbiviimist 42 tudengile/õpilasele. Kõige enam praktikante oli Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusest.

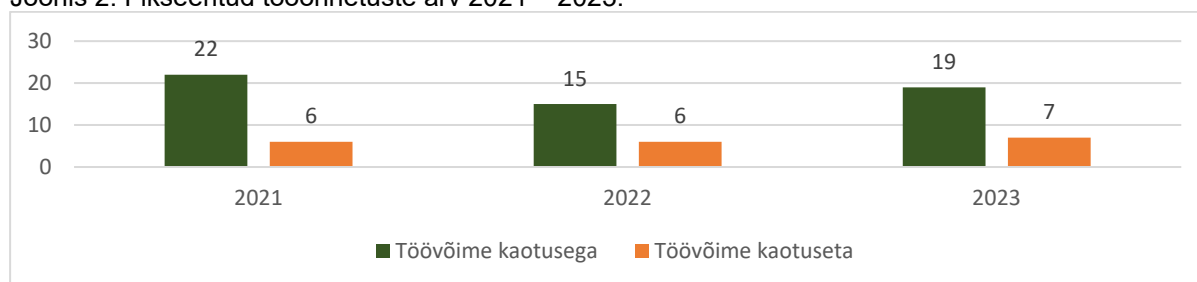
2023. aastal jätkus Kontserni panus Tallinna Tehnikaülikooli Arengufondi vahendusel stipendiumide maksmine rakenduskõrghariduse, bakalaureuse kui ka magistriõppe tudengitele. Stipendiume määrati seitsmele tudengile, kes omandavad haridust inseneriteaduskonna elektroenergeetika ja mehhatroonika, maapõueressurside, keskkonna-, energia- ja keemiatehnoloogia või soojusenergeetika erialadel. Arengufondi vahendusel stipendiaatide motiveerimine jätkub ka 2024. aastal. Kontserni töötajate tunnustamiseks ja motiveerimiseks asutati 2023. aastal stipendium TalTechi Virumaa kolledžis keemiatehnoloogia ja jätkusuutlikud keemiatehnoloogiad erialadel õppivatele VKG kontserni ettevõtete töötajatele. Kontsern toetab jätkuvalt ka nimelise kuldstipendiumiga TalTechi Virumaa kolledži esimese õppeaasta tudengeid, kes on lõpetanud gümnaasiumi kuldmedaliga.

TÖÖKESKKOND JA TÖÖOHUTUS

Viru Keemia Grupis on töökeskkond ja tööohutus olnud alati olulised teemad, mille arengusse panustatakse. Eriti prioriteetseks kerkis see valdkond 2021. aastal, kui püstitatud sai eesmärk saavutada tööõnnetuste vaba töökeskkond ja selle saavutamiseks eraldati vajalikud ressursid. Aastad on aga näidanud, et ohutu töökeskkonna saavutamise aluseks on töökultuuri muutus ja see omakorda nõuab aega.

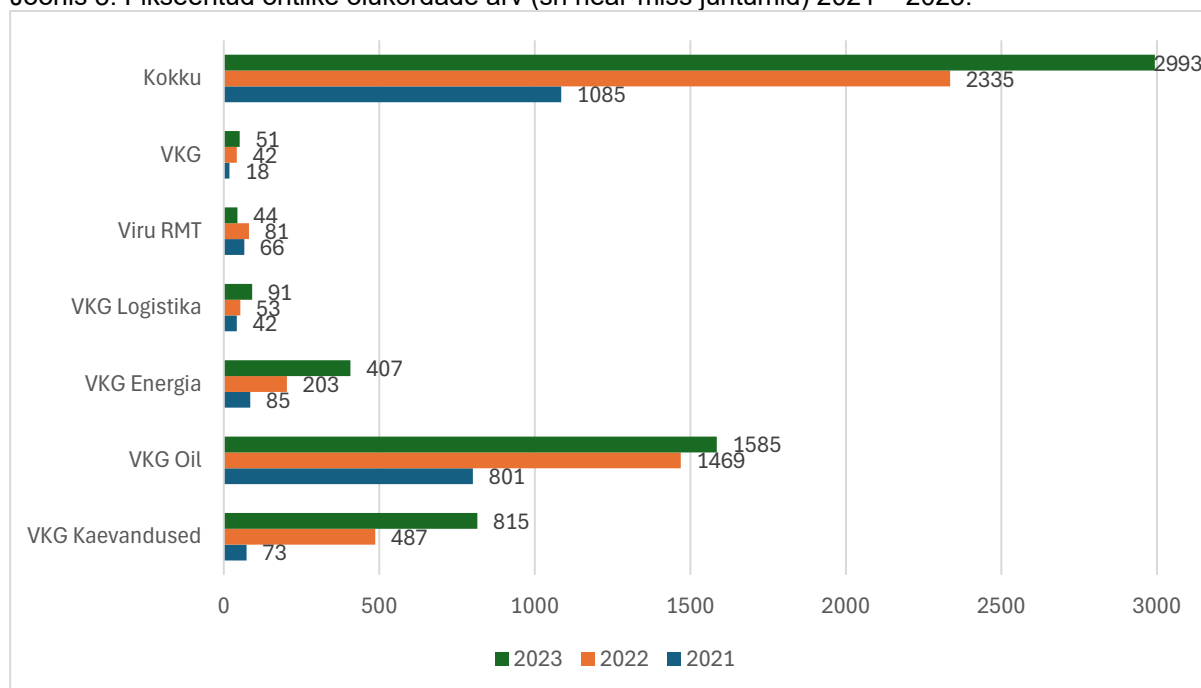
2023. aastal pöörasime erilist tähelepanu töökeskkonna ja tööohutuse poliitika täiustamisele, et tagada meie töötajate maksimaalne kaitse ja heaolu. Võtsime vastu olulisi samme, kinnitades ühiseid põhimõtteid meie ohutuspoliitikas. Need põhimõtted hõlmavad ennetavat lähenemist, mis põhinevad töötajate teadlikkuse tõstmisel ja pideval õppimisel. Oleme kindlaks teinud, et igasugune õnnetus või intsident on võimalus õppimiseks ja süsteemide parandamiseks, mis aitab vältida tulevikus sarnaste olukordade kordumist. Selleks, et tõhustada meie reageerimist intsidentidele, oleme ühtlustanud intsidentide uurimise põhimõtteid. See lähenemine tagab, et kõiki juhtumeid käsitletakse järjepidevalt ja põhjalikult, keskendudes juurpõhjustele.

Joonis 2. Fikseeritud tööõnnetuste arv 2021 – 2023:

Vaatamata pingutustele on kontserni tööõnnetuste arv viimastel aastatel püsinud samal tasemel (vt joonis 2). Samas on aset leidnud arenguid, mis lubavad loota tööõnnetuste arvu langemist järgnevatel aastatel. VKG on võtnud strateegilise suuna julgustada töötajaid aktiivsemalt teatama kõikidest juhtumitest ja vahejuhtumitest töökohal. Meie eesmärk on luua kultuur, kus isegi kõige väiksemad traumad ja ohutusnõuete eiramised saavad esile tõstetud ja uuritud (vt joonis 3). Sel 2023. aastal töövõime kaotusega tööõnnetuste arv kasvas aasta varasemaga võrreldes üle 25%, kuid analüüsidest tööõnnetuste raskusastet, siis olid enamus tööõnnetustest pigem kerge laadi.

Joonis 3. Fikseeritud ohtlike olukordade arv (sh near-miss juhtumid) 2021 – 2023:

2024. aastal jätkub järjepidev töö töökeskkonna ja tööohutuse parandamiseks. Fookuse on järgmised eesmärgid:

- intsidentide uurimise kvaliteedi tõstmine;
- töökeskkonna kontrolli põhimõtete ühtlustamine;
- töötajate teadlikkuse tõstmine ohutuse valdkonnas.

NÕUKOGU JA JUHATUS

VKG kontserni tegevust juhivad viieliikmeline juhatus järgmises koosseisus:

- Ahti Asmann (1973), juhatuse esimees
- Jaanis Sepp (1982), juhatuse aseesimees ja finantsdirektor
- Raivo Attikas (1979), juhatuse liige ja tehnikadirektor
- Nikolai Petrovitš (1962), juhatuse liige ja VKG Oil AS juhatuse liige
- Margus Kottise (1968), juhatuse liige ja VKG Kaevandused OÜ juhatuse liige.

Emaettevõtte juhatus võtab vastu kõik VKG kontserni majandustegevust puudutavad olulisemad otsused. Aasta jooksul toimus juhatuses üks muudatus, senine juhatuse aseesimees ja tehnika direktor Meelis Eldermann läks mais väljateenitud pensionile ja tema asemel tuli juhatuse liikmeks ja tehnikadirektoriks Raivo Attikas. Bilanspäeva järgse sündmusena toimus ka 16.02.2024 muudatus VKG juhatuses ja Margus Kottise asemel sai VKG juhatuse liikmeks Ervin Küttis (1975).

VKG nõukogu koosneb neljast liikmest – Kristjan Piilmann (1990), Margus Kangro (1974), Ants Laos (1943) ja Elar Sarapuu (1964). Seoses VKG pikaaegse nõukogu esimehe Toomas Tamme lahkumisega meie seast 2023. aasta oktoobris vähenes nõukogu koosseis neljaliikmeliseks.

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	31.12.2023	31.12.2022
Raha ja raha ekvivalendid	2	7 039	65 746
Finantsinvesteeringud	3	31 307	125 414
Nõuded ostjate vastu	4	22 482	49 291
Muud lühiajalised nõuded	4, 28	17 285	3 767
Ettemaksed	4	169	573
Heitkoguste ühikud	5	44 216	54 679
Varud	6	25 171	38 065
Käibevara kokku		147 669	337 535
Pikaajalised nõuded	4	314 716	376
Materiaalne põhivara	7	241 355	410 393
Immateriaalne põhivara	8	1 773	15 523
Põhivara kokku		557 844	426 292
Varad kokku		705 513	763 827
Laenukohustused	9	122 945	118 431
Saadud ettemaksed		63	245
Võlad tarnijatele	28	19 457	10 467
Maksuvõlad	24	4 880	12 004
Viitvõlad	10, 30	36 582	43 775
Sihtfinantseerimine	11	44 234	54 696
Eraldised	12	31 588	26 852
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud		73	7
Lühiajalised kohustused kokku		259 822	266 478
Pikaajalised laenukohustused	9	149 591	268 843
Sihtfinantseerimine	11	0	18
Eraldised	12	0	4 933
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud		59	62
Muud kohustused	30	126 931	3 900
Edasilükkunud tulumaksukohustus	24	1 619	1 099
Pikaajalised kohustused kokku		278 200	278 855
Kohustused kokku		538 022	545 333
Aktsiakapital	14	6 209	6 209
Reservid	15	1 157	1 268
Jaotamata kasum		160 125	211 017
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital		167 491	218 494
Omakapital kokku		167 491	218 494
Kohustused ja omakapital kokku		705 513	763 827

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	2023	5.12.-31.12.2022
Müügitulu	16	339 518	184 747
Müüdnud toodangu kulud	17	-404 092	-200 414
Brutokasum (-kahjum)		-64 574	-15 667
Turustuskulud	18	-4 894	-2 380
Üldhalduskulud	19	-14 722	-7 371
Muud äritulud	20	109 604	42 495
Muud ärikulud	21	-1 687	-5 133
Ärikasum (-kahjum)		23 727	11 944
Finantstulud	22	9 599	393
Finantskulud	22	-14 001	-7 179
Kasum/-kahjum enne maksustamist		19 325	5 158
Tulumaksukulu	24	-1 619	-1 099
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		17 706	4 059

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)		2023	5.12.-31.12.2022
Puhaskasum		17 706	4 059
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus		126 289	66 141
Finantsinstrumentide õiglase väärtuse muutus		-160	-13
Eraldiste korrigeerimine ja moodustamine	12	4 760	9 959
Tekkepõhine finantstulu- ja kulu	22	4 521	6 751
Kasum/kahjum põhivara müügist ja likvideerimisest		25	141
Varude allahindlused ja tühistamised	6	2 780	3 134
Tuludena kajastatud liitumistasud		-3	-2
Muud korrigeerimised	24	-520	1 099
Korrigeerimised kokku		137 690	87 208
Varude muutus		-10 614	-3 048
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		12 652	18 647
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		-1 413	-8 354
Rahavood äritegevusest kokku		156 021	98 512
Rahavood investeerimistegevusest:			
Materiaalse põhivara ost ja parendused		-17 923	-17 354
Immateriaalse põhivara ost		-212	-176
Muude investeringute ost (-), müük (+)	3	94 426	-125 401
Laekumised põhivara müügist		28 751	731
Antud laenud	4	-309 816	0
Antud laenude tagasimaksed		6 413	6 793
Saadud intressid		1 652	379
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-196 709	-135 028
Rahavood finantseerimistegevusest:			
Saadud laenud	9	562	31 100
Laekumised jagunemisest		0	7 319
Laekumised likviidsuse hoiustamiseks		117 700	36 000
Rendikohustuse põhiosamaksed	25	-118 612	-58 409
Makstud intressid laenudelt		-469	0
Makstud intressid rendikohustistelt	25	-10 601	-6 801
Makstud ettevõtte tulumaks		-1 099	0
Makstud dividendid		-5 500	0
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-18 019	9 209
Rahavood kokku		-58 707	-27 307
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul		65 746	93 053
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-58 707	-27 307
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul		7 039	65 746

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital				Kokku emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital	Omakapital kokku
	Aktiivkapital	Kohustuslik reservkapital	Põhivara ümberrhindluse reserv	Jaotamata kasum		
Saldo kokku 5.12.2022	6 209	0	678	207 548	214 435	214 435
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	4 059	4 059	4 059
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	4 059	4 059	4 059
Muutused reservides (lisa 15)	0	621	-31	-590	0	0
Saldo kokku 31.12.2022	6 209	621	647	211 017	218 494	218 494
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	17 706	17 706	17 706
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	17 706	17 706	17 706
Muutused reservides (lisa 15)	0	0	-111	111	0	0
Väljamakstud dividendid (lisa 14)	0	0	0	-5 500	-5 500	-5 500
Muud muutused, mis on kajastatud otse omakapitalis ¹	0	0	0	-63 209	-63 209	-63 209
Saldo kokku 31.12.2023	6 209	621	536	160 125	167 491	167 491

¹Muud muutused on seotud jagunemisega, mille tulemusena eraldus Kontsernist VKG Kaevandused OÜ. Jagunemiskanne on kinnitatud 06.06.2023.

LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE**Üldinformatsioon**

Viru Keemia Grupp AS ja tema tütarettevõtted (edaspidi VKG või Kontsern) moodustavad Eesti suurima keemiatööstuskontserni, mille põhitegevusalaks on põlevkivikeemia saaduste tootmine ja turustamine. Lisaks tegelevad Kontserni tütarettevõtted riigisiseste kaubavedudega, liimide ja vaikude tootmisega.

Kontsernis töötas 2023. aastal keskmiselt 1 586 töötajat (2022: 1 595), sh emaettevõttes 114 (2022: 105).

Viru Keemia Grupp AS on registreeritud Eestis, Kohtla-Järvel, Järveküla tee 14. Tegutseb põhiliselt Eesti Vabariigis. Viru Keemia Grupp AS aktsiad ei ole noteeritud väärtpaberibörsidel.

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted**Koostamise alused**

Viru Keemia Grupp AS (registrikood 16627014) endise Viru Keemia Grupp AS-i (registrikood 10490531, kehtiva ärinimega KIRDE VARAD AS, jagunenud ühing) jagunemise teel 5. detsembril 2022. Jagunenud ühing jagunes eraldumise teel selliselt, et andis osa oma varast (sh tütarettevõtjate VKG OIL AS, Osaühing VKG Kaevandused, VKG Invest OÜ, OÜ VIRU RMT, VKG Logistika OÜ osad ja aktsiad) ja kohustistest üle jagunemisel asutatud Viru Keemia Grupp AS-ile. Sellest tulenevalt on algsaldode 2022 aasta periood 05.12.2022-31.12.2022.

Viru Keemia Grupp AS jagunemise tulemusena eraldus Kontsernist VKG Kaevandused OÜ 31.05.2023.aasta seisuga. Käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes alates 01.06.2023 kajastuvad tehingud VKG Kaevandused OÜ-ga kontsernivälisena.

Viru Keemia Grupp AS konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest (*International Financial Reporting Standards, IFRS*), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (edaspidi IFRS EL).

VKG konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kasutades soetusmaksumuse meetodit, välja arvatud juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti.

Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostas Viru Keemia Grupp AS-i juhatus 01.07.2024. Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne aktsionäride üldkoosolekul. Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on aktsionäride poolt kinnitatava majandusaasta aruande osaks ning kasumi jaotamise otsustamise üheks aluseks. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Muudatused raamatupidamis põhimõtetes ja esitusviisis

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et Kontsern järgib samu raamatupidamis põhimõtteid ja esitusviisi.

Raamatupidamis põhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS EL) ja nende tõlgenduste kohaselt või kui uus arvestuspõhimõte ja/või esitusviis annab objektiivsema ülevaate Kontserni finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest.

Arvestuspõhimõtete muutmisel esitatakse võrreldava perioodi andmed ümberarvutatuna nii, nagu oleks arvestuspõhimõtte kogu aeg kehtinud: arvestuspõhimõtete vahetusel võetakse arvesse IFRS EL standardites kehtestatud üleminekutingimusi.

Põhiaruannete esitusviisi muutmisel korrigeeritakse võrdlusandmeid nii, et need oleks vastavuses esitusviisi muudatustega aruandeaastal. Hinnangute muutused kajastatakse aruandeperioodis ning hilisemates perioodides.

Uute standardite, olemasolevate standardite muudatuste ja standardite uute tõlgenduste mõju finantsaruannetele

Rakendatud muudatused:

- Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused;
- Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused
- Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused

Antud muudatuste kasutusele võtmine ei avalda Kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused

Järgmised uued ja muudetud standardid kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024 algavatele aruandeperioodidele ja lubatud on varasem rakendamine. Kontsern ei ole ühtki neist uutest ja muudetud standarditest ennetähtaegselt kasutusele võtnud ja tema hinnangul ei avalda need jõustudes Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet:

- „Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“;
- „Eritingimustega pikaajalised kohustised“

Praeguste IAS 1 nõuete kohaselt liigitavad ettevõtted kohustise lühiajaliseks, kui neil ei ole tingimusteta õigust arveldamist edasi lükata vähemalt 12 kuud pärast aruandekuupäeva. 2020. aastal avaldatud muudatustega on loobutud nõudest, et õigus peab olema tingimusteta, ja selle asemel nõutakse, et õigus arvelduse edasilükkamiseks peab aruandekuupäeval eksisteerima ja sellel peab olema sisu (kohustiste liigitamist ei mõjuta juhtkonna kavatsused või hinnangud selle kohta, kas ettevõtte kasutab arvelduse edasilükkamise õigust või otsustab arveldada enne tähtaega).

2022. aastal avaldatud muudatustega selgitatakse veel, et kui arvelduse edasilükkamise õigus sõltub sellest, kas ettevõtte täidab laenukokkuleppes sätestatud tingimusi (eritingimusi), mõjutavad kohustise liigitamist lühi- või pikaajaliseks ainult need eritingimused, mida ettevõtte peab täitma aruandekuupäeval või enne seda. Eritingimused, mida ettevõtte peab täitma pärast aruandekuupäeva, ei mõjuta kohustise liigitust selle kuupäeva seisuga. Muudatustega nõutakse siiski, et ettevõtted avalikustaksid teabe selliste tulevaste eritingimuste kohta, et aidata kasutajatel mõista riski, et need kohustised võivad kuuluda tagasimaksmisele 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva. Muudatustega selgitatakse ka seda, kuidas ettevõtte liigitab kohustise, mida ta saab tasuda oma aktsiate või osadega (nt konverteeritav võlg).

Standardi IAS 7 „Rahavoogude aruanne“ ja IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav teave“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem. Võrdlusandmete avalikustamine mis tahes varasema aruandeperioodi ja selle aruandeaasta alguse kohta, mil ettevõtte need muudatused esmakordselt rakendab, ei ole nõutav.

Muudatustega kehtestatakse täiendavad avalikustamisnõuded, mille kohaselt peab ettevõtte esitama oma tarnijate rahastamise kokkulepete kohta teavet, mis võimaldaks kasutajatel (investoritel) hinnata nende kokkulepete mõju ettevõtte kohustistele ja rahavoogudele ning ettevõtte avatust likviidsusriskile. Muudatusi kohaldatakse tarnijate rahastamise kokkulepete (mida nimetatakse ka tarneahela finantseerimiseks, võlgade finantseerimiseks või pöördfaktooringuks) suhtes, millel on kõik järgmised tunnused: - rahastuse andja (nimetatakse ka faktooringu andjaks) maksab summad, mille ettevõtte (ostja) oma tarnijatele võlgneb;

- ettevõtte nõustub võla tasuma kokkulepete tingimuste kohaselt samal kuupäeval, kui makstakse tema tarnijatele, või hilisemal kuupäeval;
- ettevõttele võimaldatakse pikendatud maksetähtaega või tingimused võimaldavad teha tarnijatele varasema makse, võrreldes asjaomase arve maksetähtajaga.

Muudatusi ei kohaldata siiski nõuete või varude rahastamise kokkulepetele.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused mõjutavad seda, kuidas müüja-rentnik kajastab muutuvaid rendimakseid müügi-tagasirenditehingutes. Muudatustega kehtestatakse uus arvestusmudel muutuvmaksete jaoks ja nõutakse, et müüjad-rentnikud hindaksid ümber alates 2019. aastast sõlmitud müügi-tagasirenditehingud ja vajadusel korrigeeriks neid.

Muudatustega kinnitatakse järgmist:

- esmasel kajastamisel võtab müüja-rentnik müügi-tagasirenditehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel arvesse muutuvaid rendimakseid;
- pärast esmast kajastamist rakendab müüja-rentnik rendikohustise hilisema kajastamisega seotud üldisi nõudeid selliselt, et ei kajasta temale alles jääva kasutusõigusega seotud kasumit ega kahjumit.

Müüja-rentnik võib kasutada teistsuguseid lähenemisviise, mis on kooskõlas uute hilisema mõõtmise nõuetega.

Nende muudatustega ei muudeta muude rendilepingute kajastamist peale müügi-tagasirenditehingu raames sõlmitud lepingute.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel standarditel, standardite muudatustel ja tõlgendustel, mis pole veel jõustunud, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aruandele.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusvaluuta on euro.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad on tuhandetes eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Konsolideerimine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Viru Keemia Grupp AS-i ning selle tütarettevõtete finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütarettevõtted konsolideeritakse alates kuupäevast, mil kontroll on Kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil Kontsernil kontrolli enam ei ole. Konsolideeritud finantsaruandeid esitav emaettevõtte konsolideerib kõik tütarettevõtted, nii kohalikud kui ka välisriigis asuvad.

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontsernil on investeerimisobjekti üle kontroll, kui ta on avatud või tal on õigus muutuvale sissetulekule oma osalusest investeerimisobjektis ja tal on võime seda sissetulekut mõjutada võimu kaudu investeerimisobjekti üle ning võimu ja tulude vahel on seos. Kontrolli olemasolu hindamisel võetakse arvesse potentsiaalset hääleõigust, mida vaadeldaval hetkel on võimalik kasutada.

Tütarettevõtte finantsnäitajad on raamatupidamise aastaaruandes kajastatud rida-realt konsolideerituna, mille puhul kajastatakse emaettevõtte ja tema tütarettevõtete finantsnäitajaid niimoodi kokku liidetuna nagu oleks tegemist ühe majandusüksusega.

Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid Kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes

täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui on tegemist vara väärtuse langusega.

Vähemusosalus, milleks on see osa tütarettevõtete kasumist või kahjumist ning netovarast, mis ei kuulu Kontsernile, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes ja finantsseisundi aruandes (omakapitali koosseisus) eraldi real.

Uued tütarettevõtted (äriühendused) kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil.

Ostumeetodil kajastatavate äriühenduste soetusmaksumus jagatakse varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglastele väärtustele omandamise kuupäeva seisuga. See osa soetusmaksumusest, mis ületab soetatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Juhul, kui õiglane väärtus ületab soetusmaksumust, siis see vahe kajastatakse koheselt täies ulatuses perioodituluna (kasumiaruandes real "Muud äritulud").

Välisvaluutas kajastatud varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu valuutakursiga ning tulud ja kulud aruandeperioodi kaalutud keskmise valuutakursiga. Valuutakursivahedest tekkinud summa on kajastatud omakapitalis realiseerimata kursivahe reservina.

Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse emaettevõtte konsolideerimata aruannetes

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (esitatud lisas 31) on investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatud kapitaliosaluse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda investori osaluse muutustes investeeringuobjekti omakapitalis, investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Investeeringu raamatupidamisväärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib Kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui raamatupidamisväärtus, siis hinnatakse investeering alla kuni kaetava väärtuseni (kõrgem kahest: kasutusväärtus ja õiglane väärtus miinus müügikulutused). Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

Tütarettevõtte poolt makstud dividendid kajastatakse finantstuluna sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele.

Finantsvarad ja -kohustused

I. Finantsvarad - Kajastamine ja esmane mõõtmine

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse nende tekkimise hetkel. Kõik ülejäänud finantsvarad ja -kohustused kajastatakse siis, kui Kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool.

Kontsern mõõdab esmasel kajastamisel finantsvara või -kohustust selle õiglastes väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega. Nõudeid ostjate vastu, mis ei ole seotud olulise finantseerimise komponendiga, võetakse esmasel kajastamisel arvele tehinguhinnas.

II. Klassifitseerimine ja edasine mõõtmine

Kontsern kajastab finantsvara edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, õiglastes väärtuses läbi muu koondkasumi või õiglastes väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Finantsvarasid ei klassifitseerita ümber pärast nende esmast kajastamist, välja arvatud juhul, kui Kontsern muudab oma finantsvarade haldamise ärimudelit, sellisel juhul klassifitseeritakse kõik mõjutatud finantsvarad ümber ärimudeli muutusele järgneva esimese aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvarasid mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks, ja

- finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsern klassifitseerib korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks finantsvaradeks raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu, antud laenud ja muud nõuded.

Finantsvara mõõdetakse õiglases väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja seda ei ole määratud varana, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande:

- instrumente hoitakse ärimudelis, mille eesmärk on saavutada nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müük; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kõik finantsvarad, mis ei ole klassifitseeritud mõõdetavateks korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi nagu on eelpool kirjeldatud, mõõdetakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Esmasel kajastamisel võib Kontsern õiglases väärtuses läbi kasumiaruande mõõdetavaks määratleda ka finantsvarad, mis vastavad kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastamise tingimustele, kui see kas kõrvaldab või vähendab oluliselt mõõtmise või kajastamise järjepidevusetust, mis muul juhul tekiks varade või kohustuste mõõtmisest või nendelt saadavate kasumite või kahjumite kajastamisest erinevatel alustel.

Finantsvarad – edasine mõõtmine ning kasum ja kahjum

Korrigeeritud soetusmaksumus	Antud varad kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha kahjum vara väärtuse langusest. Intressitulu, kasum või kahjum valuutakursi muutusest ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.
Finantsvarad õiglases väärtuses läbi kasumiaruande	Antud varasid mõõdetakse õiglases väärtuses. Puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas intressi- või dividenditulu, kajastatakse kasumiaruandes. See-eest, vaata „Tuletisinstrumentid ja riskimaandamise arvestus“ osa tuletisinstrumentide arvestuspõhimõtete kohta, mille puhul rakendatakse riskimaandamise arvestuse põhimõtteid.

Finantskohustused – klassifitseerimine, edasine mõõtmine ning kasumid ja kahjumid

Finantskohustused klassifitseeritakse mõõdetuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Finantskohustus klassifitseeritakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui seda hoitakse kauplemise eesmärgil, see on tuletisinstrument või see on sellisena kajastatud esmasel kajastamisel. Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatakse õiglases väärtuses ning puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas mis tahes intressikulud, kajastatakse kasumiaruandes.

Muud finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressikulud ja kasum või kahjum valuutakursi muutusest kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse läbi puhaskasumi.

III. Kajastamise lõpetamine

Finantsvara

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise siis ja ainult siis, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui Kontsern kannab finantsvara üle ning ülekandmine vastab kajastamise lõpetamise kriteeriumitele. Kontsern annab lepinguliste rahavoogude saamise õiguse üle tehingus, mille puhul antakse üle kõik finantsvara omamisega seotud riskid ja hüved või kus Kontsern ei anna üleandmise käigus finantsvara omamisega seotud riske ja hüvesid, kuid Kontsernil ei säili kontrolli finantsvara üle.

Tehingud, millega Kontsern annab üle oma finantsaruannetes kajastatud varad, kuid Kontsern säilitab kõik või põhilised üleantud varade riskid ja hüved, siis sellistel juhtudel üleantud vara kajastamist Kontsern ei lõpeta.

Finantskohustused

Kontsern eemaldab finantskohustuse oma finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud. See tähendab kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud. Kontsern lõpetab finantskohustuse kajastamise, kui finantskohustuse tingimusi muudetakse nõnda, et kohustuse rahavood on oluliselt erinevad esialgsest kohustusest. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinevat uut finantskohustust õiglasel väärtuses.

Erinevus lõpetatud finantskohustuse või teisele osapoolele ülekantud finantskohustuse (või finantskohustuse osa) raamatupidamisliku jääkmaksumuse ja makstud tasu, sealhulgas kõigi ülekantud mitterahaliste varade või võetud kohustuste vahel kajastatakse läbi puhaskasumi.

Saldeerimine

Finantsvarad ja –kohustused tasaarvestatakse ja kajastatakse netosummana finantsaruandes siis ja ainult siis, kui Kontsernil on sel hetkel seaduslik õigus summast tasaarveldada ja Kontsernil on teadlik kavatsus need kas tasuda netopõhiselt või realiseerida vara ja tasuda samaaegselt kohustus.

IV. Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern rakendab väärtuse languse kajastamisel oodatava krediidikahjumi mudelit korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade suhtes.

Kontsern mõõdab väärtuse langust summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega, välja arvatud finantsvarad, mille väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega:

- muud nõuded;
- raha ja raha ekvivalendid, mille krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahjumi summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb Kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega. Eeldatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingujärgsete rahavoogude ja Kontserni poolt oodatavate rahavoogude vahel, mida diskonteeritakse finantsvara efektiivse intressimääraga.

Igal aruandekuupäeval hindab Kontsern, kas korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade krediidikvaliteet on langenud. Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui on toimunud üks või mitu sündmust, mis avaldavad selle finantsvara eeldatavatele tulevastele rahavoogudele negatiivset mõju.

Asjaolud, mis annavad indikatsiooni, et finantsvara krediidikvaliteet on langenud, on järgmised:

- võlgniku olulised finantsraskused,
- lepingu rikkumine (kohustuste mittetäitmine või tähtjaks tasumata jätmine),
- laenu või ettemakse restruktureerimine tingimustel, mida Kontsern muul juhul ei oleks teinud,
- on tõenäoline, et võlgnik satub makseraskustesse.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languse võrra vähendatakse varade raamatupidamislikku maksumust.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude raamatupidamisväärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Lõpetamata- ja valmistoodangu puhul on tootmise üldkulud varudele jagatud lähtudes Kontserni normaalsetest tootmismahitudest.

Valmis-, pool- ja lõpetamata toodang on võetud arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest (tootmise otsesed ja kaudsed kulud), millela varud ei oleks praeguses asukohas ja seisundis.

Varud hinnatakse lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimisväärtuse. Varude hindamisel neto realiseerimisväärtusesse kajastatakse allahindlusest tulenevad kulud allahindluse perioodil kasumiaruande kirjel „Müüdnud toodangu kulu“.

Inventuuri käigus tuvastatud puudu- või ülejääke kajastatakse kasumiaruandes muudes ärituludes või –kuludes.

Materiaalne põhivara

Esmane kajastamine

Materiaalseks põhivaraks loetakse materiaalsed objektid ja olulisema väärtusega varuosad ja paigaldamata seadmed, mis kuuluvad Kontsernile või mida renditakse ja mida kasutatakse kaupade tootmiseks või teenuste osutamiseks, rendile andmiseks või halduseesmärkidel (sh ka turvalisuse või keskkonnakaitsega seotud) ja mida eeldatavasti kasutatakse pikema perioodi jooksul kui üks aasta.

Materiaalse põhivara objekt kajastatakse varana siis, kui on tõenäoline, et majandusüksus saab objektist tulevast majanduslikku kasu ja objekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis on vara omandamiseks makstud raha või raha ekvivalentide summa või muu makstud tasu õiglane väärtus selle omandamisel või ehitamise ajal.

Vara soetusmaksumus koosneb:

a) selle ostuhinnast, mille hulka kuuluvad impordimaksud ja mittetagastatavad maksud, pärast allahindluste ja hinnaalandite mahaarvamist;

b) otsestest kulutustest, mis on seotud vara juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viimisega, näiteks: töötasud, mis tulenevad otseselt materiaalse põhivara objekti ehitamisest või omandamisest, varaobjekti projekteerimiskulud, asukoha ettevalmistamise kulud, transpordikulud seoses vara viimisega tema asukohta, notaritasud, riigilõivud, vara valmistamisel kasutatud põhivara amortisatsioon, paigaldus- ja monteerimiskulud, vara valmistamisega seoses kasutatud materjalid ja töövahendid ning vara töökorra testimisega seotud kulud, arvates maha testimise käigus toodetud toodangu müügist saadud tulu.

c) vara demonteerimise ja teisaldamise ning selle asukoha taastamise kulutuste esialgset hinnangut, milleks Kontsern on võtnud kohustuse kas objekti omandamisel või ehitamisel.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale. Soetusmaksumuse jagamisel komponentide vahel lähtutakse olulisuse printsiibist.

Lõpetamata ehitusena näidatakse oma tarbeks valmistatavatele põhivaraobjektidele tegelikult tehtud väljaminekuid. Kui objekti otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimine võtab olulisel määral aega ning seda finantseeritakse laenuga (või muu võlainstrumendiga), peab otseselt varaobjekti valmistamisega seotud laenukasutuse kulutusi (sh intresse, mis on arvatud kasutades sisemise intressimäära meetodit) kapitaliseerima antud objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutusi kapitaliseeritakse hetkest, mil need kulutused on tekkinud (s.o laen on võetud) ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on olulisel osal valmis ja majandusüksuse poolt vastu võetud otstarbekohaseks kasutamiseks. Oma valmistatud vara maksumus määratakse kindlaks samade põhimõtete alusel, mida kasutatakse omandatud vara puhul. Lõpetamata ehitus võetakse põhivarana arvele vara vastuvõtmisakti alusel kus on määratletud vara kasulik eluiga.

Materiaalse põhivara maksumusele ei lisandu haldus- ja muud üldkulud.

Sihtfinantseerimise käigus saadud põhivara soetusmaksumus määratakse vastavalt antud arvestuspõhimõtetes kirjeldatud osale „Sihtfinantseerimine“.

Kulumi arvestus

Põhivara objekti arvele võtmisel määratakse tema kasulik eluiga ja selle alusel arvestatakse amortisatsiooninormi. Erandiks on piiramatu kasutuseaga objektid (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, raamatud jne), mida ei amortiseerita. Varaobjekti hakatakse amortiseerima alates hetkest, kui ta on kasutusvalmis (juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viidud) ja seda tehakse, kuni vara on täielikult amortiseerunud või maha kantud. Kui täielikult amortiseerunud vara on kasutuses, hoitakse seda null-jääkväärtuses finantsseisundi aruandes kuni vara eemaldatakse kasutusest.

Põhivarade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooni arvestatakse üks kord kuus ja arvelevõtmise kuul arvestatakse amortisatsiooni arvelevõtmise päevale järgnevalt päevast. Amortisatsiooni arvestamine lõpetatakse põhivara väljalangemise kuupäevale järgnevalt kuupäevast. Ajutiselt kasutusest eemaldatud vara amortiseerimist ei peatata.

Põhivara kasulik eluiga vaadatakse üle vähemalt kord iga majandusaasta lõpus. Materiaalse põhivara liikidele on määratud järgmised kasulikud eluead ja amortisatsiooninormid:

Maa	0 %	Ei amortiseerita
Hooned	2-10 %	10-50 aastat
Rajatised	2-10 %	10-50 aastat
Masinad ja seadmed	7-34 %	3-14 aastat
Transpordivahendid	10-50 %	2-10 aastat
Muu materiaalne põhivara	10-25 %	4-10 aastat

Hilisemad kulutused

Remondiväljaminekud ja muud tehnilise hooldusega seotud väljaminekud, mis taastavad või säilitavad objekti algset seisukorda või kasulikkust tööiga, kantakse perioodikuludesse.

Mõne materiaalse põhivara objekti osasid tuleb korrapäraste ajavahemike järel asendada. Materiaalse põhivara objekte võib soetada ka harva toimuva asendamise eesmärgil. Vastavalt arvele võtmise põhimõttele kajastatakse materiaalse põhivara raamatupidamisväärtuses selle põhivara objekti osa asendamisega seotud tekkepõhised kulutused juhul, kui see on kooskõlas arvele võtmise kriteeriumitega. Asendatud osade kajastamine lõpetatakse vastavalt kajastamise lõpetamise sätetega.

Juhul, kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab põhivara mõistele ja vara kajastamise kriteeriumile. Asendatav komponent kantakse finantsseisundi aruandest välja isegi juhul, kui see ei olnud eelnevalt eraldi komponendina arvel. Juhul kui asendatava komponendi algne maksumus ei ole teada, leitakse hinnanguline soetusmaksumus, millest lahutatakse maha arvestuslik kulum.

Kaevanduse läbindustööde käigus tekkivate kulude kajastamine

Arvestuspõhimõtte väljatöötamisel on Kontserni juhtkond kasutanud tõlgenduse IFRIC 20 „Paljanduskulud pealmaakaevanduse tootmisetapis“ analoogiat. Põlevkivikaevanduse tootmisetapis tehtavate läbindustööde käigus rajatakse parem ligipääs põlevkivile ning paremat juurdepääsu saab üldjuhul kasutada kuni kaevanduse eluea lõpuni.

Kontsern eristab läbindustööde käigus tekkivat kahte liiki kasu:

- parem juurdepääs põlevkivile; ja
- toodetud põlevkivi müügil realiseeruv kasu.

Sellisel määral, nagu läbinduse käigus saadav kasu realiseerub toodetud varuna, kajastab Kontsern läbindustööde käigus tekkivaid tootmiskulusid (läbinduskulud) kooskõlas IAS 2 Varud põhimõtetega.

Sellisel määral, nagu kasu seisneb paremas juurdepääsus põlevkivile, kajastab Kontsern need kulud põhivarana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- tõenäoliselt saab Kontsern tulevikus majanduslikku kasu läbindusega tekitatud paremast juurdepääsust põlevkivile;
- Kontsern suudab kindlaks teha põlevkivilasundi, millele juurdepääs on paranenud; ja
- põlevkivilasundiga, millele juurdepääs paranes, seostatavaid kulusid saab usaldusväärselt mõõta.

Läbinduse käigus tekkivat põhivara kajastatakse olemasoleva materiaalse põhivara parendusena. Läbinduse käigus tekkiva põhivara soetusmaksumus määratakse kindlaks võrreldes läbinduse käigus toodetud varude maksumust varude maksumusega tavapärase tootmistegevuse käigus. Põhivarana kajastatud läbinduskulu amortiseeritakse kuludesse perioodi jooksul, mil Kontsern läbinduse käigus tekkinud paremat juurdepääsu põlevkivile kasutab.

Ümberhindlus

Materiaalse põhivara edasisel kajastamisel rakendatakse soetusmaksumuse või ümberhindluse meetodit sõltuvalt sellest, millisesse põhivaraklassi põhivara kuulub.

Ümberhindluse meetodi kohaselt kajastatakse materiaalne põhivara pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on võrdne selle õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja hilisemad vara väärtuse langusest tingitud kahjumid. Meetodit rakendatakse iga materiaalse põhivara liigi suhtes tervikuna. Ümberhindluse meetodil kajastatakse järgmisi põhivara liike:

- hooned;
- rajatised;
- transpordivahendid;
- muud masinad ja seadmed.

Ümberhindluste sagedus sõltub õiglase väärtuse muutustest. Kui õiglane väärtus erineb oluliselt selle vara jääkmaksumusest, on vajalik põhivara ümberhindlus.

Kui õiglase väärtuse muutused on ebaolulised, võib objekti ümberhindamine olla vajalik vaid 3-5 aasta tagant.

Kontsern kasutab põhivarade õiglase väärtuse mõõtmisel vastavalt olukorrale ühte või mitut järgnevast kolmest laialt kasutatavast hindamistehnikast:

- turumeetod – kasutatakse hindu ja muud asjakohast teavet, mis saadakse identsete või võrreldavate varade, kohustuste või varade ja kohustuste rühmaga (nt äri) tehtud tehingutest;
- tulumetod – muudab vara, kohustuste või varade ja kohustuste rühma poolt genereeritud tulevased rahavood üheks hetke diskonteeritud summaks;
- kulumeetod – kajastab summat, mida mõõtmise hetkel nõutaks vara teenindusvõime asendamiseks, ja vajadusel sellest lahutatud allahindlused tulenevalt vara füüsilise seisukorra halvenemisest ning tehnilisest ja majanduslikust vananemisest.

Kontsern valib põhivarade õiglase väärtuse mõõtmiseks tavaliselt selle hindamistehnika, mis on vastavas olukorras kõige sobilikum ja mille puhul on olemas piisavalt andmeid õiglase väärtuse mõõtmiseks, kasutades maksimaalselt asjakohaseid jälgitavaid sisendeid ja minimaalselt mittejälgitavaid sisendeid. Põhivara ümberhindluse läbiviimisel kasutatava hindamistehnika eesmärk on määrata hind, mille eest toimuks mõõtmiskuupäeval, hetkel kehtivatel turutingimustel, turuosaliste vaheline tavapärane tehing põhivara müügiks.

Õiglane väärtus klassifitseeritakse kolmele erinevale tasemele sõltuvalt sellest, mis sisendeid kasutati õiglase väärtuse määramisel:

- 1. tase – identsete varade või kohustuste noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel;
- 2. tase – muud sisendid kui 1. tasemele liigitatud noteeritud sisendid, mis on vara või kohustuse puhul otseselt või kaudselt jälgitavad;
- 3. tase – vara või kohustuste puhul kasutatavad sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel.

Kui põhivara õiglase väärtuse määramisel kasutatavad sisendid langevad erinevatele tasemetele, siis klassifitseeritakse põhivara õiglane väärtus samale tasemele, millele langeb määramisel kasutatud oluliste sisendite madalaim tase. Tulenevalt jälgitavate sisendite vähesusest klassifitseeruvad Kontserni põhivarad üldjuhul õiglase väärtuse 3. tasemele.

Hoonete õiglane väärtus määratakse üldjuhul pädevate litsentseeritud hindajate poolt.

Kui materiaalse põhivara objekt hinnatakse ümber, siis ümberhindluse kuupäevaks lahutatakse akumuleeritud kulum maha vara soetusmaksumusest.

Kui vara jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel suurendatakse, kajastatakse seda suurendamist krediidikandega läbi muu koondkasumi ümberhindluse reservi real. Suurendamist kajastatakse läbi kasumiaruande selles ulatuses, mis katab sama vara ümberhindlusest eelnevalt kasumiaruandes kajastatud väärtuse vähenemisest tulenenud kahjumeid.

Kui vara jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel vähendatakse, kajastatakse seda vähendamist kasumiaruandes. Ümberhindlusest tulenev vähendamine debiteeritakse muu koondkasumi kaudu ümberhindluse reservi reale, ulatuses, mis ei ületa sama vara varasemast ümberhindlusest tulenevat kreditsaldot.

Põhivara ümberhindamise reservi amortiseeritakse jaotamata kasumisse sama põhivara kasuliku eluea jooksul.

Juhul, kui vara eemaldatakse kasutamisest või võõrandatakse, siis liidetakse omakapitalis kajastatud materiaalse põhivara ümberhindluse reserv jaotamata kasumile.

Ümberhindamise reservi muutusi on kirjeldatud lisas 15.

Järgmised materiaalse põhivarade liigid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil:

- maa;
- muu materiaalne põhivara;
- lõpetamata ehitised.

Väärtuse vähenemine

Juhul, kui on põhjust eeldada, et teatud materiaalse või immateriaalse põhivara objekti kaetav väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test ning vajadusel hinnatakse vara alla.

Vara kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud või kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb neist on suurem.

Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevase rahavoogusid diskontomääraga, mis väljendab hetke turuväärtuse suundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Vara väärtuse languse testimiseks grupeeritakse varad kõige väiksemasse võimalikku varade gruppi, mille pidevast kasutamisest on võimalik rahavoogusid eristada ning mis on olulises osas sõltumatud teistest varadest või varade gruppidest (raha genereerivatest üksustest) saadavatest rahavoogudest. Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest tekkinud firmaväärtused jagatud Kontserni nendele raha genereerivatele üksustele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest tekkivast sünergiast majanduslikku kasu.

Vara väärtuse langemine kajastatakse kahjumina, kui vara või selle raha genereeriva üksuse raamatupidamisväärtus ületab selle hinnangulist kaetavat väärtust. Vara väärtuse langemisest tekkinud kahjumid kajastatakse perioodi kuludes. Raha genereeriva üksuse väärtuse langemisest tekkinud kahjumit kajastatakse esmalt selleks, et vähendada üksusele omistatud firmaväärtuse

raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt üksuse (üksuse grupi) muude varade raamatupidamisväärtust.

Allahindluse summa näidatakse kasumiaruandes müüdnud toodangu, üldhaldus- või turustuskuludena.

Kui endine olukord taastub, korrigeeritakse materiaalse või immateriaalse põhivara objekti raamatupidamisväärtust. Korrigeeritud maksumuse ülempiiriks on põhivara või immateriaalse vara jääkväärtus enne allahindlust, millest on maha arvatud see kulum, mida oleks arvestatud allahindluse ajavahemikul, kui allahindlust ei oleks toimunud. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes allahindluse kahjumi vähendamisena.

Kajastamise lõpetamine

Materiaalse põhivara objekti jääkmaksumuse kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse, kui objekt on kasutamiskõlbmatuks muutunud; seoses objekti müügiga; kapitalirendile andmisega; inventuuri käigus tuvastatud puudujääkiga; kui vara kasutamisest ega võõrandamisest ei eeldata tulevast majandusliku kasu ja muude võimalike võõrandamistega.

Kahjum põhivara kajastamise lõpetamisel kajastatakse kasumiaruandes muudes ärikuludes.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalseks varaks klassifitseeritakse füüsilise substantsita vara, mida Kontsern kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul, kui üks aasta.

Kolmandatelt osapooltelt soetatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Edaspidine kajastamine sõltub sellest, kas tegemist on piiratud elueaga varaga või määramata elueaga varaga.

Piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, miinus akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud vara väärtuse langustest tulenevad kahjumid. Selliseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast.

Immateriaalse põhivara gruppidele on määratud järgmised kasulikud eluead ja amortisatsiooninormid:

Litsentsid	10-20%	5-10 aastat
Patendid	5-20 %	5-20 aastat

Piiratud kasutuseaga immateriaalne vara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest – kas õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara raamatupidamisväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud alla raamatupidamisväärtust.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas on indikatsioone, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui esineb selliseid indikatsioone, leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähendusena.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid (sh firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks tuleb iga aruandeperioodi lõpus viia läbi väärtuse test.

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetse toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Arendusväljaminekud kapitaliseeritakse juhul, kui Kontsern suudab tõendada, et immateriaalse vara kasutus- või müügikõlblikuks saamine on tehniliselt võimalik; Kontsern kavatseb immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutada või müüa; Kontsernil on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu; Kontsernil on immateriaalse vara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks või müümiseks olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid ning arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbi viidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulud ei kapitaliseerita.

CO₂ lubatud heitkogused

2021. aastal algas neljas kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguste kauplemisperiood, mis kestab aastani 2030 ning jaguneb omakorda kaheks 5-aastaseks eraldamisperioodiks. Muudatuste ja uuenduste aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/29/EÜ, millega muudeti direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi. Direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 10a (sooja- ja tööstusettevõtted) alusel eraldatud Eesti lubatud heitkoguse ühikute kogus käitiste lõikes aastateks 2021-2025 on kättesaadav interneti lingilt:

<https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/ohk-ja-kliima/kasvuhoonegaasid>

Euroopa Komisjoni poolt kinnitatud uue jaotuskava alusel eraldati Kontsernile tasuta CO₂ lubatud heitkoguseid 4 442 tuhat tonni, millest 2023. aastaks eraldati 1 096 tuhat tonni, (2022: 1 204 tuhat tonni).

Heitkoguste arvestus toimub brutomeetodi alusel. Sihtfinantseerimise teel saadud tasuta lubatud heitkogused võetakse finantsseisundi aruandes eraldamise hetke turuhinnas käibevarana arvele ning samas summas kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Aruandeperioodi lõpu seisuga kasutamata jäänud lubatud heitkogused kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses. Lubatud heitkoguste allahindluse kulu turuväärtusele kajastatakse muudes ärikuludes.

Vara kajastatakse müüdud toodangu kuluna ja sihtfinantseerimise kohustus muude ärituludena vastavalt heitkoguste kasutamisele igakuuliselt kuulõpu turuhinnas.

Lubatud heitkoguse ületamise korral kajastatakse täiendavate lubatud heitkoguste soetamise kohustus bilansikuupäeval kehtinud turuhinna alusel, antud kohustus kajastatakse eraldisena.

Tasuta saadud lubatud heitkoguste müügi puhul kajastatakse tulu tehingu müügihinnas kasumiaruande real „Muud äritulud”.

CO₂ lubatud heitkoguste ostu kajastatakse käibevarana, kasutuselevõtu korral kajastatakse kuluna ning vähendatakse heitkoguste soetamise eraldist.

Tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguste eraldamine, kuluks kandmine, allahindlused ja nende tühistamised ning vastavad muutused sihtfinantseerimise kohustuse kirjel on mitterahalised tehingud ning rahavoogude aruandes ei ole neid avalikustatud.

CO₂ kvootide ostu ja müügi seotud rahavood kajastatakse äritegevuse rahavoogude all.

Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi s.o. puhkusetasud või muud seesugused tasud eeldusel, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi. Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab Kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Kontsern moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui Kontsernil on enne aruandeperioodi lõpu seisuga tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50 %) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse aruandeperioodi lõpu seisuga ning eraldise suurus hinnatakse uuesti iga aruandeperioodi lõpus. Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Kontsern moodustab eraldised kahjumlike lepingute jaoks. Kahjumlik leping on selline leping, mille täitmisega kaasnevad kulutused ületavad lepingust saadavat majanduslikku tulu. Eraldis kajastatakse summas, mis on võrdne lepingu täitmisega kaasnevale kahjumile (s.o lepingust tulenevad tulud miinus lepingu täitmisega kaasnevad kulud).

Tingimuslikeks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või nende suuruse hindamine ei ole usaldusväärne. Tingimuslikud kohustused avalikustatakse konsolideeritud aastaaruande lisades.

Rendiarvestus

Lepingu sõlmimisel hindab Kontsern, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab Kontsern IFRS 16 rendi definitsiooni.

Kontsern kui rentnik

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Kontsern kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustust rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus Kontsernile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab sellele, et Kontsern plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate Kontserni poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara ning rendikohustust teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab Kontsern diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Kontsern leiab alternatiivse laenuintressimäära kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustuses sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed)
- trahvid rendilepingu katkestamisel (kui katkestamine on piisavalt kindel)
- väljaostuhind (kui vara ost on piisavalt kindel)
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus)
- indeksist või määrast sõltuvad rendimaksed.

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Rendikohustust arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui Kontsern muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjuste tõttu, tehakse kasutusõiguse vara raamatupidamislikus maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara raamatupidamislik maksumus on vähendatud nullini.

Kontsern on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Kontsern kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Kontsern kui rendileandja

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või rendilepingu muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile nende eraldiseisvate hindade alusel.

Kui Kontsern tegutseb rendileandjana, määrab Kontsern rendi alguses kindlaks, kas rendileping on kapitalirent või kasutusrent.

Iga rendilepingu klassifitseerimiseks hindab Kontsern, kas rendilepinguga antakse üle praktiliselt kõik alusvara omandiga seotud riskid ja hüved. Kui antakse, siis sel juhul on tegemist kapitalirendiga. Kui ei anta, siis on tegemist kasutusrendiga. Selle hinnangu ühe osana hindab Kontsern ka teatud indikaatoreid (näiteks seda, kas rent on sõlmitud suurema osa vara majanduslikust elueast).

Kui rendileping sisaldab endas nii rendi kui ka mitte-rendi komponente, rakendab Kontsern IFRS 15 arvestuspõhimõtteid, et jaotada rendilepingu tasu komponentide vahel.

Kontsern rakendab rendileandja netoinvesteeringu suhtes standardis IFRS 9 esitatud nõudeid kajastamise lõpetamise ja väärtuse languse kohta. Kontsern analüüsib regulaarselt hinnangulisi garanteerimata jääkväärtusi, mida kasutatakse rendileandja brutoinvesteeringu arvutamiseks.

Kontsern kajastab kasutusrendi alusel saadud rendimakseid lineaarselt tuluna rendiperioodi jooksul kasumiaruandes.

Tulude arvestus

Toimingukohustused ning müügitulu arvestuspõhimõtted

Müügitulu mõõdetakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Kontsern kajastab tulu, kui ta täidab toimingukohustuse, andes kauba või teenuse üle kliendile.

All tabelis on esitatud informatsioon kliendilepingutest tulenevate toimingukohustuste täitmise ja ajastuse ning sellest tulenevalt müügitulu kajastamise arvestuspõhimõtete kohta.

Müügitulu liik	Toimingukohustuse täitmine ja ajastus	Müügitulu arvestuspõhimõtted
Enda toodetud põlevkiviõli müük	Kontsern toodab põlevkiviõlist kaubaõlisid, koksitoodangut ning fenoolitoodet. Kliendid omandavad kontrolli põlevkiviõli toodangu üle, kui kaup on üle antud kliendile. Sel hetkel arved genereeritakse ning tulu kajastatakse. Müüdnud toodangule ei pakuta allahindlusi. Müüdnud tooteid kliendid ei saa tagastada. Välja arvatud olukordades, kus Kontsern on müünud kokkulepitud parameetritest erinevat kaupa.	Tulu põlevkiviõli toodangu müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Ostetud kaubaõlide müük	Kliendid omandavad kontrolli kaubaõlide üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Sel hetkel arved genereeritakse ning tulu kajastatakse. Kaubaõlidele ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	Tulu kaubaõlide müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Elektrienergia müük	Kontsern müüb klientidele energiakaupu (elektri-, aktiiv-, ja reaktiivenergia). Kliendid omandavad kontrolli energiakaupade üle, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt. Energiakaupadele ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	Tulu energia müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.

Kaugkütte ja auru müük	Kontsern müüb klientidele soojusenergiat. Soojusenergia kandjaks on aur. Kliendid omandavad kontrolli soojusenergia üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt. Soojusenergia müügile ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	Tulu auru müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Logistika-teenused	Kontsern osutab kahte erinevat sorti logistikateenuseid (raudtee- ja autotransport). Osutatavad logistikateenused on olemuselt lühiajalised ning teenuseid osutatakse üldjuhul samas kalendrikuus. Teenuste eest saadav tasu sõltub otseselt osutatud teenuste mahust. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt.	Tulu kajastatakse teenuse osutamise aja jooksul. Kuna Kontsernil on õigus saada kliendilt tasu summas, mis vastab otseselt Kontserni seni tehtud toimingute väärtusele kliendi jaoks ühes kalendrikuus, kajastab Kontsern praktilise abinõuna müügitulu summas, mille kohta Kontsernil on õigus esitada arve.
Maagaasi ülekande ja jaotus	Kliendid omandavad kontrolli maagaasi üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt. Klientidel ei ole võimalik saada soetatud kaubalt allahindlusi ega saadud kaupa tagastada.	Tulu maagaasi ülekandest ja jaotuse müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.

Kontserni tulu maksustamine

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad Kontserni varade ja kohustuste raamatupidamislike väärtuste ja maksubaaside vahel (maksubaas on vara või kohustuse maksustamisel aluseks võetav summa).

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse kuluna (perioodi kasumis või kahjumis) dividendide väljakuulutamisel. Maksustamissüsteemi olemusest tulenevalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustusi, välja arvatud võimalik edasilükkunud tulumaksukohustus ettevõtte investeeringutelt tütar-, sidus-, ja ühissettevõtetesse ning filiaalidesse.

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse. Samuti tekib Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus investeeringutelt Eesti tütar-, sidus- ja ühissetevõtetesse ning filiaalidesse, välja arvatud juhul, kui Kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna Kontsern kontrollib tütaretevõtete dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte on otsustanud tüharetevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustust. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustust planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Edasilükkunud tulumaksukohustuse mõõtmisel kasutab Kontsern maksumäärasid, mida aruandekuupäeval kehtivate maksumäärade alusel eeldatavasti kohaldatakse maksustatavatele ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad.

Ettevõtte tulumaksu kehtiv maksumäär Eestis on 20% (tasumisele kuuluv maksumäär moodustab 20/80 netoväljamaksest). Alates 2019. aastast rakendub regulaarselt makstavale dividendile madalam maksumäär 14% (14/86 netoväljamaksest). Madalamat maksumäära saab igal kalendriaastal rakendada dividendide ja muude kasumieraldiste väljamaksetele ulatuses, mis ei ületa viimase kolme kalendriaasta keskmist väljamakstud maksustatud dividendide ja muude kasumieraldiste summat ning maksustatud omakapitali väljamakseid.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on toodud lisas 29.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutapõhised tehingud arvestatakse eurodes tehingupäeval kehtiva Euroopa Keskpanka valuutakursiga. Finantsseisundi aruandes hinnatakse välisvaluutapõhised monetaarsed varad ja kohustused ümber eurodesse aruandeperioodi lõpu seisuga kehtiva valuutakursiga. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed varad ja kohustused, mis on kajastatud soetusmaksumuses, on teisendatud eurodesse vastavalt tehingupäeval kehtinud valuutakurssidele.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse kasumit ja kahjumit, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingust saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Sihtfinantseerimine

Kontsern on lähtunud tegevuskulude ja vara sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Saadud summasid kajastatakse tuluna kui Kontsern aktsepteerib finantseerimisega kaasnevaid tingimusi ja kavatseb neid täita ning finantseerimise summa on usaldusväärselt määratav ja selle laekumine on tõenäoline. Saadud toetus kajastatakse kasumiaruandes tuluna.

Vara sihtfinantseerimisel võetakse toetusega soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses sarnaselt muule materiaalsele põhivarale. Vara soetamiseks toetusena saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena, mis kajastatakse tuludes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Mitterahalise toetusena saadud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema õiglases väärtuses. Tekkiv kohustus kantakse tuludesse vara järelejäänud kasuliku eluea jooksul.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud puhaskasumit elimineerides finantseerimise ja investeerimisega seotud kasumid/kahjumid, mitterahaliste äritegevusega seotud tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Investeeringu- ja finantseerimistegevuse rahavoogude kajastamisel lähtutakse tegelikult makstud ja saadud summadest. Mitterahalised tehingud elimineeritakse.

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning rahaturufondi osakud.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb emaettevõtte igal aastal puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendina välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast kapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmneseid aruandeperioodi lõpu seisuga ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandeperioodi lõpu seisuga sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud konsolideeritud aastaaruande lisades.

Raamatupidamishinnangud ja otsused

IFRS EL nõuetele vastavate finantsaruannete koostamisel tuleb kasutada juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti tuleb juhtkonnal teha arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamisega seotud otsuseid.

Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel asjaoludel, mille hulka kuuluvad ka sellised prognoosid tulevaste perioodide sündmuste suhtes, mida peetakse olemasolevate tingimuste juures mõistlikeks. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Olulised juhtkonna otsused seoses arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamisega, mis avaldavad suurimat mõju konsolideeritud raamatupidamise aruandele:

Varude neto realiseerimisväärtuse hindamine (lisa 6)

Kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt kajastatakse varud soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Sellest lähtuvalt tuleb juhtkonnal hinnata varude väärtust, kui esineb indikatsioone, et varude väärtus võib olla langenud alla nende soetusmaksumuse. Sellisel juhul hinnatakse varud alla nende neto realiseerimisväärtuseni, s.o hinnangulise müügihinnani, millest on lahutatud müügi valmidusse viimiseks tehtavad kulutused.

2023. aastal viidi Kontsernis läbi varude allahindlus, mille tulemusena valmistoodang hinnati alla summas 2 780 tuhat eurot (2022: 3 134 tuhat eurot). Allahindlust kajastati kasumiaruandes perioodi müüdud toodete kuludes.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku eluea hindamine (lisa 7, 8)

Valdkond, mis on seotud olulisemate või keerukamate juhtkonnapoolsete otsuste ja hinnangutega ning mis omab olulist mõju finantsaruannetele, on materiaalse ja immateriaalse põhivara eluea hindamine. Juhtkond on hinnanud ehitiste, seadmete, lõpetamata ehituse ning kaevanduslitsentsiga seoses tehtud investeeringute kasulikku eluiga arvestades müügi mahte ja tingimusi, ajaloolisi kogemusi antud valdkonnas ning tulevikuperspektiive.

Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga. Aruandeperioodi lõpu materiaalse ja immateriaalse põhivara jääkmaksumused ning kulumid on toodud lisa 6 ja 7. Kui kulumimäärad muutuksid 10%, siis muutuks aastane amortisatsioonikulu ca 39 tuhat eurot.

Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Pangakontod	7 039	17 120
Hoiused	0	48 626
Kokku	7 039	65 746

Lisa 3. Finantsinvesteeringud**Nõuded:**

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Finantsvarad (lisa 28)	31 307	125 414
<i>Sh. lühiajalised finantsvarad¹</i>	<i>31 307</i>	<i>125 414</i>
Kokku finantsvarad	31 307	125 414

¹Noteeritud intressimaksvad instrumendid keskmise intressimääraga 4% ning tähtajaga kuni üks (1) aasta.

Lisa 4. Nõuded

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Ostjatelt laekumata arved	22 484	49 306
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-2	-15
Kokku nõuded ostjate vastu	22 482	49 291

Maksude ettemaksed ja tagasinõuded (lisa 24)	1 073	971
Laenunõuded ¹	322 720	376
Intressinõuded	7 559	0
Makstud tagatised	329	0
Muud nõuded	320	2 796
Kokku muud nõuded	332 001	4 143
<i>Sh lühiajalised nõuded</i>	<i>17 285</i>	<i>3 767</i>
<i>Sh pikaajalised nõuded</i>	<i>314 716</i>	<i>376</i>

Ettemaksed	169	573
Kokku ettemaksed	169	573

Kokku nõuded	354 652	54 007
---------------------	----------------	---------------

Ostjatelt laekumata arved on hinnatud lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osas ostjate vastu toimusid järgmised muutused (aasta kohta):

(tuhandetes eurodes)	2023	2022
Algsaldo	-15	-24
Laekunud ebatõenäolised nõuded	0	-1
Lootusetuks tunnistatud ebatõenäolised nõuded	13	10
Lõppsaldo	-2	-15

Nõuete väärtuse hindamisel on rakendatud IFRS 9 nõudeid ja hinnatud nõuete krediitkahjumeid vastavalt standardile. Põhjalikum info nõuete väärtuse hindamise kohta on avalikustatud lisa 28.

¹Väljastatud laenud intressimääraga 1,8%+EURIBOR - 8% ning tähtajaga 2024-2028 (lisa 26).

Lisa 5. Heitkogused

(tuhandetes eurodes)	CO ₂ lubatud heitkoguste ühikud
Seisuga 31.12.2022	54 679
<i>Sh tasuta eraldatud</i>	54 679
Tasuta CO ₂ heitkoguse ühikute eraldamine (lisa 11)	105 535
Kajastatud kuludes (lisa 17)	-107 255
Allahindlus	-8 742
Seisuga 31.12.2023	44 216

Lisa 6. Varud

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Valmistoodang	14 015	7 325
Tooraine ja materjal	7 241	14 021
Lõpetamata toodang	3 915	16 719
Ostetud kaubad müügiks	0	0
Kokku	25 171	38 065

Aruandeperioodil hinnati alla valmistoodang summas 2 780 tuhat eurot (2022: 3 134 tuhat eurot).

Lisa 7. Materiaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed ²	Kokku
Jagunemine 5.12.2022¹	2 059	143 718	317 451	1 069	17 783	482 080
Soetused ja parendused ¹	425	311	1 330	15	16 793	18 874
Ümberklassifitseerimine	0	1 935	823	0	-2 758	0
Müük ja mahakandmised	1	-515	-231	-12	-24 346	-25 103
Aruandeaasta amortisatsioon ²	-141	-18 467	-46 726	-124	0	-65 458
Jääkväärtus 31.12.2022	2 344	126 982	272 647	948	7 472	410 393
Jagunemine ⁴	-1 091	-34 035	-13 805	-95	-5 123	-54 149
Soetused ja parendused ¹	254	2 002	3 849	50	16 280	22 435
Ümberklassifitseerimine	0	2 540	143	0	-2 683	0
Müük ja mahakandmised	0	0	-443	-7	-11 366	-11 816
Aruandeaasta amortisatsioon ³	-332	-34 163	-90 766	-247	0	-125 508
Jääkväärtus 31.12.2023	1 175	63 326	171 625	649	4 580	241 355

Seisuga 31.12.2022

Soetusmaksumus	2 667	171 842	391 378	2 403	7 472	575 762
Akumuleeritud amortisatsioon	-323	-44 860	-118 731	-1 455	0	-165 369

Seisuga 31.12.2023

Soetusmaksumus	1 829	132 337	361 897	2 024	4 580	502 667
Akumuleeritud amortisatsioon	-654	-69 011	-190 272	-1 375	0	-261 312

¹Jagunemise algsaldo sisaldab kasutusõiguse varad summas 348 461 tuhat eurot, mis tulevad varasemalt sõlmitud rendilepingutest.

²Lõpetamata ehitus

Aruandeaasta lõpuks lõpetamata ehituse maksumuseks on **4 580 tuhat eurot (2022: 7 472 tuhat eurot)**.

Seisuga 31.12.23 olid Kontsernil siduvad lepingulised kohustused põhivarade soetamiseks järgnevatel perioodidel summas 8 031 tuhat eurot (2022: 5 755 tuhat eurot).

Kõik laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seostatavad põhivara tingimustele vastava vara soetamise, ehitamise või tootmisega kapitaliseeritakse lõpetamata ehituse soetusmaksumusse. Nii aruandeperioodil kui ka eelmisel aastal laenuintresse ei kapitaliseeritud.

Aruandeperioodil muud kapitaliseeritud kulud moodustasid: tööjõukulud 803 tuhat eurot (2022: 887 tuhat eurot), kapitaliseeritud kulum 139 tuhat eurot (2022: 152 tuhat eurot).

Mitterahalised tehingud

Kontserni aruandeperioodil lisandunud põhivara ning rahavoogude aruandest kajastatud materiaalse põhivara soetamisel tasutud summade erinevus 4 512 tuhat eurot (2022: 1 494 tuhat eurot) tuleneb mitterahalistest tehingutest. Mitterahaliste tehingutega seoses (sh soetatud kapitalirendi tingimustel ning ümberklassifitseerimised erinevate varade gruppide vahel) korrigeeriti rahavoogude aruandes äritegevusega seotud kohustuste muutuseid. Tarnijatele aruandeperioodi lõpuks tasumata materiaalse põhivara arvete osas korrigeeriti rahavoogude aruandes äritegevusega seotud kohustuste muutust.

Võlad tarnijatele põhivara eest seisuga 31.12.2023 moodustavad 105 tuhat eurot (2022: 1 658 tuhat eurot).

Muu informatsioon

³Lisades 17-19 on toodud kulumi jaotus erinevate kulugruppide vahel. Antud lisades toodud kulumi koondsumma erineb lisas 7 esitatud perioodi jooksul arvestatud kulumist 139 tuhande euro võrra (2022: 694 tuhat eurot). Erinevus on tingitud kulumi kapitaliseerimisega põhivara soetusmaksumusse ja varude soetusmaksumusse ning immateriaalse põhivara kulumist.

Amortiseerunud põhivara

Täielikult amortiseerunud, kuid veel kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2023 on 1 386 tuhat eurot (2022: 11 314 tuhat eurot).

⁴Jagunemise tulemusena eraldus VKG Kaevandused OÜ Kontsernist 31.05.2023 seisuga.

Õiglases väärtuses tasemel 3 kajastatud materiaalse põhivara väärtuse muutused:

(tuhandetes eurodes)

Tegevusala	Põlevkivi töötlemine				Muu tegevus				Kokku
Põhivarade klass	Hooned	Rajatised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	Hooned	Rajatised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	
Põhivarade grupp	Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Kokku
Õiglane väärtus 31.12.2022	3 362	30 405	382	13 563	821	79	1 089	1 393	51 094
Kasumid ja kahjumid aruandeperioodi jooksul									
Amortisatsioon (kasumiaruandes)	-235	-2 269	-85	-1 971	-56	-13	-435	-92	-5 156
Soetused, müügid ja muud liikumised									
Jagunemine ¹	-3 127	-30 694	-376	-12 870	0	0	0	0	-47 067
Soetused ja parendused	0	18	167	1 149	10	0	54	10	1 408
Ümberklassifitseerimised	0	2 540	0	133	0	0	3	-1	2 675
Müük ja mahakandmised	0	0	0	-4	0	0	-31	-4	-39
Õiglane väärtus 31.12.2023	0	0	88	0	775	66	680	1 306	2 915

¹ Jagunemise tulemusena eraldus VKG Kaevandused OÜ Kontsernist 31.05.2023 seisuga.

(tuhandetes eurodes)

Tegevusala	Põlevkivi töötlemine				Muu tegevus				Kokku
Põhivarade klass	Hooned	Rajatised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	Hooned	Rajatised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	
Põhivarade grupp	Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Kokku
Õiglane väärtus 5.12.2022	3 643	30 966	369	14 383	824	429	1 099	1 490	53 203
<u>Kasumid ja kahjumid aruandeperioodi jooksul</u>									
Amortisatsioon (kasumiaruandes)	-281	-2 536	-84	-2 316	-29	-14	-185	-96	-5 541
<u>Soetused, müügid ja muud liikumised</u>									
Soetused ja parendused	0	40	88	726	26	28	177	76	1 161
Ümberklassifitseerimised	0	1 935	9	769	0	0	-2	0	2 711
Müük ja mahakandmised	0	0	0	1	0	-364	0	-77	-440
Õiglane väärtus 31.12.2022	3 362	30 405	382	13 563	821	79	1 089	1 393	51 094

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks

01.07.2024

Signature / allkiri
 KPMG, Tallinn

Põhivarade õiglase väärtuse hindamine

Kontserni juhtkond hindas majandusaasta lõpu seisuga kõigi olulisemate äritegevuse valdkondadega seotud ettevõtete materiaalse põhivara õiglast väärtust ja jõudis järeldusele, et enamus ettevõtetes põhivarade raamatupidamislik väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest, mistõttu varade ümberhindlust 2023. aastal ei ole vaja läbi viia.

Põhivarade õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud Kontserni juhtkonna poolt koostatud tegelikke eelarveid ning on eeldatud, et Kontserni ettevõtete vahelised tehingud toimuksid sõltumatute osapooltega samadel tingimustel. Põlevkivi töötlemisega tegelevate ettevõtete põhivarade õiglane väärtus on suuresti sõltuv eeldatavast maailmaturu vedelkütuse tulevikuhinna kurvist. Vedelkütuste müügihindade prognoosi aluseks on usaldusväärsete sõltumatute allikate prognoosid ja Kontserni juhtkonna hinnang erinevate prognooside tõenäosusele.

Kui Kontsern kasutaks põhivara kajastamisel soetusmaksumuse meetodit oleks põhivara jääkmaksumus järgmine:

(tuhandetes eurodes)	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	Kokku
Seisuga 31.12.2023	1 175	62 798	171 617	650	4 580	240 820
Seisuga 31.12.2022	2 344	126 392	272 591	948	7 472	409 747

Alltoodud tabelites on toodud materiaalse põhivara õiglase väärtuse hindamistehnikad ja seosed oluliste mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vahel:

Kontserni põlevkivi töötlemisega tegelevate ettevõtete VKG Kaevandused põhivarade õiglase väärtuse hindamine 31.12.2022 seisuga¹

Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Diskonteeritud rahavoogude meetod: hindamismudel arvestab varade poolt toodetavate tuleviku rahavoogude nüüdisväärtust võttes arvesse vedelkütuste maailmaturu müügihindade võimalikke arenguid, nende arengute hinnangulist tõenäosust, optimaalseid tootmisrežiime vastavate vedelkütuste müügihindade juures ja muid mõjureid. Oodatavad puhasrahavood diskonteeritakse riskiga kaalutud eeldatavate tulumääradega, mis võtavad arvesse riskivaba tulumäära, Eesti riigi riski, sektori ja ettevõtte riskisust, võla- ja omakapitali eeldatavat suhet antud sektoris.	1) VKG Kaevanduste tuleviku rahavood baseeruvad 2023. aasta eelarvel ja 31.12.2022 seisuga olemasoleval teadmisel kehtivate lepingute tulevikuhindadest. 2) VKG õli- ja energiatootmisega seotud tuleviku rahavoogude arvutamisel toetuti samuti 2023. aasta eelarvele, kuid eelarvelise õlihinna asemel kasutati nelja erinevat õlituru tulevikuhindade stsenaariumit, milledele anti juhatuse poolt erinevad kaalud sõltuvalt nende tõenäosuse hinnangutest. 3) Kasutatavad diskontomäärad VKG Kaevandustes 9,7%.	VKG Kaevandustes kaasnevad kaevandamisega märkimisväärsed püsikulud, mistõttu tootmismahtude vähendamine omab VKG Kaevanduste põhivarade õiglasele väärtusele olulist mõju. Samuti on VKG Kaevanduste põhivarade õiglase väärtus tundlik diskontomääradele. Diskontomäära tõus ja toodangu mahu langus mõjutaksid õiglast väärtust negatiivselt ja tähendaks seetõttu täiendavat varade allahindlust.

¹Juhul kui järgmisel majandusaastal leiavad aset sündmused, mis oluliselt erinevad õiglase väärtuse määramisel kasutatud eeldustest, võib tekkida vajadus muuta testis kasutatud eeldusi ning testi tulemusel korrigeerida varade õiglast väärtust.

Seoses VKG Kaevandused OÜ eraldumisega Kontsernist, 2023. aastal antud kujul õiglase väärtuse hindamist ei tehtud.

Kontserni muude äritegevustega tegelevate ettevõtete hoonete, rajatiste, transpordivahendite (va raudteevagunid) ning muude masinate ja seadmete õiglase väärtuse hindamine (välja arvatud elektrienergia jaotusteenuse osutamisega seotud põhivarad) 31.12.2023 seisuga:

Hindamistehnika	Olulised mittejälgivad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Jääkasendumaksumuse meetod: See hindamistehnika lähtub eeldusest, et turuosaliseks oleva põhivara müüja seisukohast põhineb põhivara eest saadav hind kulul, mis turuosaliseks oleval ostjal tekib, kui ta omandab või ehitab sarnase kasutusega asenduspõhivara, ning mida on vananemist arvesse võttes korrigeeritud. Vananemine hõlmab seisukorra füüsilist halvenemist, funktsionaalset (tehnilist) vananemist ja majanduslikku (välist) vananemist.	Kuna tegemist on eriotstarbeliste põhivaradega, siis ei kasutatud ühtlustatud sisendeid kõikide põhivaragruppide õiglase väärtuse hindamisel. Samasuguste omadustega uue vara soetusmaksumus hindamiskuupäeval. Soetusmaksumus on igale üksikule põhivaraobjektile spetsiifiline. Korrigeerimine tulenevalt vara tegelikust vananemisest, mis on igale üksikule põhivaraobjektile spetsiifiline. Arvesse on siinjuures võetud iga põhivara kasutusel olnud aega ja järelejäanud kasulikkude eluiga.	Põhivara õiglane väärtus suureneks (väheneks) kui: - uue ja sarnase vara soetusmaksumus suureneks (väheneks); - vara vananemisega seotud korrigeerimine väheneks (suureneks).

Kontserni muu äritegevusega tegelevate ettevõtete transpordivahendite õiglase väärtuse hindamine 31.12.2023 seisuga

Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Turumeetod: Turumeetodi puhul kasutatakse hindu ja muud asjakohast teavet, mis saadakse identsete või sarnaste varadega tehtud turutehingutest või avalikult müügis olevate identsete või sarnaste varade kohta.	Sarnaste või identsete varade pakkumishinnad, mille puhul on lisaks eeldatud, et need erinevad reaalse tehingute hindadest järelturul 25-35% võrra.	Põhivara õiglane väärtus suureneks (väheneks) kui sarnaste või identsete varade pakkumishindu oleks järelturu hinna leidmiseks vähendatud väiksema (suurema) protsendi võrra.

Lisa 8. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Kaevandamise litsents ¹	Muu ²	Kokku
Seisuga 5.12.2022	14 135	2 046	16 181
Soetused ja laekumised	66	110	176
Amortisatsioon	-668	-166	-834
Jääkväärtus 31.12.2022	13 533	1 990	15 523
Jagunemine ³	-13 000	-69	-13 069
Soetused ja laekumised	23	218	241
Amortisatsioon	-556	-364	-920
Müük	0	-2	-2
Jääkväärtus 31.12.2023	-1	1 774	1 773

Seisuga 5.12.2022

Soetusmaksumus	23 516	3 155	26 671
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langus	-9 983	-1 165	-11 148

Seisuga 31.12.2022

Soetusmaksumus	23 449	3 045	26 494
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langus	-9 314	-999	-10 313

Seisuga 31.12.2023

Soetusmaksumus	10 539	3 302	13 841
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langus	-10 539	-1 529	-12 068

¹Kontsern omandas kaavelubade vahetuslepinguga Sompka kaevanduses põlevkivi kaevandamise litsentsi (luba reg. nr. KMIN-066, kehtiv kuni 31.12.2024).

Kaevandamislitsents lubab selle kehtivuse ajal teatud koguse põlevkivi välja kaevata. Litsentsi amortiseerimist alustati lineaarsel meetodil 2012. aasta juulist ja amortisatsioon lõpeb aastal 2028.

Kontsern tegi investeeringu, mille eesmärgiks on omandada võimalusi põlevkivi kaevandamiseks põlevkivikaevanduse mäeeraldistel ja uuringuväljal. Lepingu eseme koosseisu kuuluvad maavara kavandamise loa taotlused erinevatel põlevkivikaevanduse mäeeraldistel ja geoloogilise uuringu loa taotlus ning taotluste menetlemisega seotud dokumentatsioon.

Iga aruandeperioodi lõpus vaatab juhtkond amortisatsioonimäära üle ning juhul, kui põlevkivi kaevandamine toimub oodatust kiiremini, siis suurendatakse amortisatsioonimäära vastavalt tegelikult väljakaevandatud mahtudele.

²Soetusmaksumus sisaldab 2023. aastal kapitaliseeritud tööjõukulusid summas 26 tuhat eurot.

³Jagunemise tulemusena eraldus VKG Kaevandused OÜ Kontsernist 31.05.2023 seisuga.

Lisa 9. Võlakohustused

(tuhandetes eurodes)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Efektiivne intressimäär	Lepingute lõpptähtaeg
Lühiajalised laenud	1	0	1		
Pikaajalised laenud (lisa 28)	0	31 661	31 661	3,5%	2032
Rendikohustused (lisa 28)	122 944	117 930	240 874	1,5 % -5,96%	2024-2029
Võlakohustused kokku seisuga 31.12.2023	122 945	149 591	272 536		
<i>sh maksetähtajaga:</i>					
alla 1 aasta	122 945	0	122 945		
2-5 aastat	0	149 591	149 591		

(tuhandetes eurodes)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Efektiivne intressimäär	Lepingute lõpptähtaeg
Pikaajalised laenud (lisa 28)	0	31 100	31 100	3,5%	2032
Rendikohustused (lisa 28)	118 431	237 743	356 174	1,5 % -3,5%	2023-2028
Võlakohustused kokku seisuga 31.12.2022	118 431	268 843	387 274		
<i>sh maksetähtajaga:</i>					
alla 1 aasta	118 431	0	118 431		
2-5 aastat	0	268 843	268 843		

Lisa 10. Viitvõlad

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Võlad töövõtjatele	6 077	7 406
Intressivõlad	3 213	328
Nõudmiseni hoiused ¹	26 900	36 038
Muud viitvõlad	393	3
Kokku	36 583	43 775

¹Nõudmiseni hoiused on sõlmitud eurodes 48 kuuks intressimääraga 3 % aastas. Hoiustelt arvestatud intressikulu on avalikustatud lisa 22. Saldod ja tehingud seotud osapooltega on avalikustatud lisa 26.

Lisa 11. Sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)	Eraldatud CO ₂ heitkogused	Põhivarade sihtfinantseerimine	Kokku
Saldo 31.12.2022	54 678	36	54 714
<i>Sh lühiajaline</i>	54 678	18	54 696
<i>Sh pikaajaline</i>	0	18	18
CO ₂ lubatud heitkoguste ühikute tasuta eraldamine	105 535	0	105 535
Kajastatud tuludes (lisa 5, 17,20)	-107 255	-18	-107 273
Allahindlus	-8 742	0	-8 742
Saldo seisuga 31.12.2023	44 216	18	44 234
<i>Sh lühiajaline</i>	44 216	18	44 234

(tuhandetes eurodes)	Eraldatud CO ₂ heitkogused	Põhivarade sihtfinantseerimine	Kokku
Jagunemine 5.12.2022	102 887	45	102 932
<i>Sh lühiajaline</i>	102 887	9	102 896
<i>Sh pikaajaline</i>	0	36	36
CO ₂ lubatud heitkoguste ühikute tasuta eraldamine	3 262	0	3 262
Kajastatud tuludes (lisa 5, 17)	-51 471	0	-51 471
Sihtfinantseerimise teel soetatud põhivarade amortisatsioon (lisa 20)	0	-9	-9
Saldo seisuga 31.12.2022	54 678	36	54 714
<i>Sh lühiajaline</i>	54 679	18	54 696
<i>Sh pikaajaline</i>	0	18	18

¹Riikliku jaotuskava alusel Kontsernile tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguse ühikute arvele võtmisel tekkinud sihtfinantseerimise kohustuse jääk seisuga 31.12.2023 on 31 564 tuhat eurot (2022: 26 828 tuhat eurot).

Sihtfinantseerimise kohustus amortiseeritakse vastavalt tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguste kasutusele. Immateriaalse põhivarana kajastatud tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguste amortiseerimine on kajastatud müüdü toodete kuludes ning tulu sihtfinantseerimisest on kajastatud muudes ärituludes võrdsetes summas, mistõttu ei mõjuta tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguste kasutamine aruandeperioodi kasumit.

²Keskkonnaministeeriumiga sõlmitud saastetasude asendamise lepingu alusel asendatakse saastetasu maksmise kohustus keskkonnameetmete rahastamise kohustusega (väävlitustamisest ehitus Põhja SEJ-s), mille tulemusel peab vähenema kateldest 5 ja 6 eralduv vääveldioksiidi heitkogus 15% võrra aastas. Vara soetamiseks toetusena saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena ja kajastatakse tuludes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Lisa 12. Eraldised

(tuhandetes eurodes)	Kaevanduse sulgemise eraldis ¹	Puuduvate CO ₂ kvootide eraldis	Muud	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2022	4 933	26 828	24	31 785
<i>Sh lühiajaline osa</i>	<i>0</i>	<i>26 828</i>	<i>24</i>	<i>26 852</i>
<i>Sh pikaajaline osa</i>	<i>4 933</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 933</i>
Moodustamine	0	13 110	0	13 110
Kasutamine	0	0	-1	-1
Diskonteerimine	41	0	0	41
Tühistamine	0	-8 373	0	-8 373
Jagunemine ²	-4 974	0	0	-4 974
Saldo seisuga 31.12.2023	0	31 564	24	31 588
<i>Sh lühiajaline osa</i>	<i>0</i>	<i>31 564</i>	<i>24</i>	<i>31 588</i>

¹ Kaevanduse sulgemise eraldis on moodustatud Ojamaa Kaevanduse sulgemiseks aastatel 2027-2029. Diskontomäär on 2% aastas.

² Jagunemise tulemusena eraldus Kontsernist VKG Kaevandused OÜ 31.05.2023 seisuga.

Lisa 13. Ettemakstud tulevaste perioodide tulud

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud:		
Lühiajaline osa	73	7
Pikaajaline osa	59	62
Kohustus kokku:	132	69

Elektriliinide ja kaugküttevõrgu liitumistasud kajastatakse tuluna perioodi jooksul, mil energiateenust ühenduskoha kaudu eeldatavalt osutatakse. 2023. aastal tuluna kajastati 3 tuhat eurot (2022: 2 tuhat eurot).

Lisa 14. Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Aktsiakapital	6 209	6 209

Nimiväärtuseta aktsiate arv aruandeperioodi lõpu seisuga on 9 715 000 tk. Ühe aktsia arvestuslik ümardatud nimiväärtus on 0,64 eurot.

Viru Keemia Grupp AS aktsiad ei ole noteeritud väärtpaberibörsidel.

Aruandeperioodil maksti välja dividende 5 500 tuhat eurot.

Kontserni jaotamata kasumi ning potentsiaalse tulumaksukohustuse kohta on lisainformatsioon lisas 29.

Alates 19. jaanuar 2023 Kontserni aktsionäriks on TARS International GmbH.

Lisa 15. Reservid

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Põhivara ümberhindluse reserv ¹	536	647
Kohustuslik reservkapital ²	621	621
Kokku:	1 157	1 268

¹Enamiku materiaalse põhivara kajastamisel rakendatakse ümberhindluse meetodit, mille kohaselt kajastatakse materiaalne põhivara pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses.

Põhivarade ümberhindlusel kajastatakse muutused läbi muu koondkasumi ja –kahjumi põhivara ümberhindlusreservis. Põhivara ümberhindluse reservi vähendatakse ümberhinnatud materiaalse põhivara amortiseerimisel, allahindlusel ja müügil. Arvestuspõhimõte on täpsemalt kirjeldatud lisa 1.

2023. aastal amortiseeriti ümberhindluse reservi 98 tuhat eurot (2022: 31 tuhat eurot).

Põhivara ümberhindluse reservi ei tohi dividendina välja maksta.

Põhivara ümberhindluse reserv 05.12.2022*	678
Reservi amortisatsioon	-31
Põhivara ümberhindluse reserv 31.12.2022	647
Reservi amortisatsioon	-98
Jagunemine ³	-13
Põhivara ümberhindlusreserv 31.12.2023	536

²Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb emaettevõtte igal aastal puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendina välja maksta kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast kapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

³Jagunemise tulemusena eraldus VKG Kaevandused OÜ Kontsernist 31.05.2023 seisuga.

Lisa 16. Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

Piirkond	2023	5.12-31.12.2022
Euroopa Liit, välja arvatud Eesti	15 902	5 218
Eesti	128 975	118 655
Muud riigid	194 641	60 874
Kokku müügitulu	339 518	184 747

Müügitulu kajastamise ajastus**Klientidele kindlal ajahetkel üle antud kaubad**

Enda toodetud põlevkiviõli müük	282 001	150 837
Elektrienergia müük	25 126	21 001
Kaugkütte ja auru müük	15 550	6 351
Muu toodangu ja materjali müük	3 507	2 373
Kindlal ajahetkel kajastatud müügitulu kokku	326 183	180 561

Klientidele aja jooksul üle antud kaubad ja teenused

Logistikateenused	3 631	337
Elektri- ja sidevõrkude ehitus	0	1 290
Elektri- ja kaugküttevõrgu liitumisteenus	3	2
Muud teenused	9 700	2 557
Aja jooksul kajastatud müügitulu kokku	13 334	4 186
Müügitulu kliendilepingutelt kokku	339 518	184 747

Kliendilepingute saldod

Järgmine tabel annab ülevaate lepingulistest varadest ja lepingulistest kohustustest klientidega:

	2023	2022
Kliendilepingu varad	26	3
Kliendilepingu kohustused	63	66
Kokku	89	69

Kliendilepingu varad on seotud peamiselt Kontserni õigusega saada tasu tehtud ehitustööde eest, mis ei ole aruandekuupäeval kliendile arve alusel edasi esitatud. Kliendilepingu varad klassifitseeritakse ümber nõuded ostjate vastu hetkel kui Kontsern väljastab kliendile arve.

Kliendilepingu kohustused on seotud elektri- ja kaugküttevõrguga liitumise eest saadud tasudega, mille puhul müügitulu kajastatakse kliendilepingu eeldatava kestvusaja jooksul. Liitumistasudega seotud toimingukohustuste täitmata osa moodustas seisuga 31.12.2023 63 tuhat eurot (2022: 70 tuhat eurot). Kontserni juhtkond eeldab, et liitumisteenusega seotud täitmata toimingukohustustele jaotatud tehinguhind kantakse järgmise 18 aasta jooksul tuludesse.

2023. aastal on kliendilepingu kohustustest müügituludesse kajastatud liitumistasusid kokku summas 3 tuhat eurot (2022: 2 tuhat eurot).

Info nõuded ostjate vastu saldodest on avalikustatud lisa 4.

Lisa 17. Müüdnud toodangu kulu

(tuhandetes eurodes)	2023	05.12.-31.12.2022
Kulum ja väärtuse langus (lisa 7)	-125 168	-65 791
Töõjõukulud (lisa 23)	-36 689	-22 493
Tooraine, materjal, kaubad	-106 326	-37 893
Ostetud teenused	-15 658	-6 102
Saastemaksud	-14 208	-15 241
CO ₂ lubatud heitkoguste amortisatsioon (lisa 5)	-107 255	-41 572
CO ₂ eraldise moodustamise kulud (lisa 12)	-4 736	-9 899
Varude allahindlus (lisa 6)	-2 780	-3 134
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	8 772	1 758
Muud kulud	-44	-47
Müüdnud toodangu kulu kokku	-404 092	-200 414

Lisa 18. Turustuskulud

(tuhandetes eurodes)	2023	05.12.-31.12.2022
Ostetud teenused	-4 380	-1 991
Töõjõukulud (lisa 23)	-407	-211
Kulum	0	-2
Tooraine, materjal, kaubad	-55	-24
Muud kulud	-52	-152
Turustuskulud kokku	-4 894	-2 380

Lisa 19. Üldhalduskulud

(tuhandetes eurodes)	2023	05.12.-31.12.2022
Töõjõukulud (lisa 23)	-7 753	-3 471
Ostetud teenused	-5 211	-2 600
Kulum (lisa 7)	-1 121	-347
Tooraine, materjal, kaubad	-351	-666
Muud kulud	-286	-287
Üldhalduskulud kokku	-14 722	-7 371

Lisa 20. Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)	2023	05.12.-31.12.2022
Tasuta eraldatud CO ₂ heitkogused (lisa 11)	107 255	41 572
Põhivarade sihtfinantseerimine (lisa 11)	18	9
Viivised ja trahvid	51	16
Muud äritulud	2 280	898
Muud äritulud kokku	109 604	42 495

Lisa 21. Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)	2023	05.12.-31.12.2022
Kahjum põhivara likvideerimisest ja realiseerimisest	-22	-3 427
Kahjum valuutakursi muutustest	-1 144	-1 575
Varude mahakandmine	-36	-63
Muud ärikulud	-485	-68
Muud ärikulud kokku	-1 687	-5 133

Lisa 22. Finantstulud ja -kulud**Finantstulud**

(tuhandetes eurodes)	2023	05.12.-31.12.2022
Intressitulu (lisa 26)	9 439	380
Finantsinstrumentide õiglase väärtuse muutus	160	13
Finantstulud kokku	9 599	393

Finantskulud

(tuhandetes eurodes)	2023	2022
Intressikulud (lisa 26)	-3 217	-329
Pikaajaliste eraldiste diskonteerimise kulu (lisa 12)	-41	-49
Intressikulu rendikohustustelt	-10 743	-6 801
Finantskulud kokku	-14 001	-7 179

Lisa 23. Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)	2023	2022
Töötajate palgad	-34 319	-20 331
sh juhatuse liikmed	-1 876	-871
sh nõukogu liikmed	-108	-54
Sotsiaalmaksude kulu	-11 108	-6 575
Töötuskindlustusmakse kulud	-252	-158
Tööjõukulud kokku	-45 679	-27 064

Kontserni keskmine töötajate arv 2023. aastal oli 1 283 töötajat (2022: 1 595 töötajat), sh emaettevõtja Viru Keemia Grupp AS keskmine töötajate arv 114 töötajat (2022: 105 töötajat).

Kontsernis oli 2023. aastal töölepinguga töötajaid 1 233, juhatuse liikmeid 15, nõukogu liikmeid 5, töövõtulepinguga 30 (2022: 1 554, juhatuse liikmeid 13, nõukogu liikmeid 5, töövõtulepinguga 23).

Lisades 7, 8, 17, 18, ja 19 on toodud tööjõukulude jaotus erinevate kulugruppide vahel. 2023. aasta vahe summas 829 tuhat eurot (2022: 887 tuhat eurot) tuleneb tööjõukulude kapitaliseerimisest oma tarbeks põhivara valmistamisel (lisa 7, 8).

Lisa 24. Maksud

(tuhandetes eurodes)	2023		2022	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Maksukohustuslase ettemaksukonto (lisa 4)	1 069	0	0	0
Käibemaks (lisa 4)	0	0	971	782
Üksikisiku tulumaks	0	774	0	1 362
Sotsiaalmaks	4	1 398	0	2 394
Ettevõtte tulumaks	0	15	0	27
Töötuskindlustusmaks	0	90	0	162
Kogumispension	0	29	0	43
Kaevandamisõigus	0	0	0	4 338
Aktsiisimaks	0	240	0	498
Keskkonna maksud	0	2 334	0	2 399
Edasilükkunud tulumaksukohustus	0	1 619	0	1 099
Maksud kokku	1 073	6 499	971	13 104

Dividendide tulumaksukulu:

(tuhandetes eurodes)	2023	2022
Dividendidele rakendatav tulumaksumäär:		
20/80	583	0
14/86	516	0
Edasilükkunud tulumaksukulu	-1 619	-1 099
Tulumaksukulu makstud dividendidelt kokku	-520	-1 099

Lisa 25. Rendilepingud**Kontsern kui rentnik**

Rentnikuna rendib Kontsern mitmeid varasid, sealhulgas tootmiseseadmeid ning masinaid.

Kontsern rendib muuhulgas varasid, mida loetakse väheväärtuslikeks esemeteks (varad, mille väärtus uuena on alla 5 tuhande euro). Kontsern on otsustanud mitte kajastada nende rentide puhul kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi. Samuti ei ole Kontsern kajastanud kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi lühiajaliste rendilepingute puhul (alla 12 kuud).

Kasutusõiguse varad

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu vara	Kokku
Jagunemine 31.12.2022 seisuga	93 121	256 220	503	349 844
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-31 923	-88 182	-170	-120 275
Kasutusõiguse vara lisandumised	2 227	2 276	11	4 514
Kasutusõiguse vara kajastamise lõpetamine	-210	-764	0	-974
Saldo 31.12.2023 seisuga	63 215	169 550	344	233 109

Kasumiaruandes kajastatud summad

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2023	2022
Kõik rendid IFRS 16 arvestuspõhimõtete järgi		
Rendikohustustelt arvestatud intress	-10 746	-6 801
Lühiajaliste rendilepingute kulud	-411	-275
Väikese alusvara väärtusega rentide kulu	-862	-563
Kulu kokku	-12 019	-7 639

Rahavoogude aruandes kajastatud summad

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2023	2022
Kõik rentidega seotud väljaminevad rahavood kokku	-129 213	-65 210
<i>Sh põhiosamaksed</i>	-118 612	-58 409
<i>Sh intressimaksed</i>	-10 601	-6 801

Kontsern kui rendileandja**Kapitalirent**

Kontsern ei ole andnud kolmandatele osapooltele rendile varasid kapitalirendi tingimustel.

Lisa 26. Tehingud seotud osapooltega

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele.

- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted
- Kontserni juhatuse ja nõukogu ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju Kontserni ärilistele otsustele

Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

(tuhandetes eurodes)	2023	2022
Tehingud juhatuse ja nõukogu liikmetega ja omanikega		
Teenuste ost (juhatuse liikmete lepingu alusel makstud tasu)	1 875	871
Teenuste ost (nõukogu liikmetele makstud tasu)	108	54
Kontserni omanikega seotud ettevõtted ja isikud		
Teenuste ja kaupade ost	64 272	96
Varade rendikulud (lisa 25)	117 825	57 131
Kaupade ja teenuste müük	36 862	46 133
Laenu andmine	295 616	0
Antud laenude tagastus	3 505	0
Intressikulud (lisa 22)	11 450	6 801
Intressitulud (lisa 22)	8 021	47
Muud seotud osapooled		
Rendikulud	4	11
Nõuded seotud osapooltega		
Kontserni omanikega seotud ettevõtted	327 510	21 784
Kohustused seotud osapooltega		
Kohustused kontserni omanike kontrolli all oleva ettevõtte vastu	170 426	0
Rendikohustised kontserni omanike kontrolli all olevale ettevõttele	238 215	353 313
Kohustused juhatuse, omanike ja omanikega seotud poolte vastu	107	47

Lisa 27. Investeeringud tütarettevõtetesse

Tütarettevõtja nimi	Asukoht	Põhitegevusala	Osalus seisuga 31.12.2023	Osalus seisuga 31.12.2022
VKG Oil AS	Eesti	Põlevkivikeemia saaduste tootmine	100%	100%
VKG Logistika OÜ	Eesti	Transporditeenused, hooldus ja remont	100%	100%
Viru RMT OÜ	Eesti	Metallkonstruktsioonide valmistamine	100%	100%
VKG Kaevandused OÜ ¹	Eesti	Põlevkivi kaevandamine ja ümbertöötlemine	0%	100%
VKG Invest OÜ	Eesti	Arendustegevus	100%	100%
VKG Energia OÜ	Eesti	Soojuse ja energia tootmine ja müük	100%	100%
VKG Solar OÜ	Eesti	Muu elektrienergia tootmine (sh biomassist)	100%	100%
VKG Energiatootmise OÜ ²	Eesti	Muu elektrienergia tootmine (sh biomassist)	0%	100%

¹Jagunemise tulemusena eraldus Kontsernist VKG Kaevandused OÜ 31.05.2023 seisuga.

²27.03.2023 ühendati VKG Energiatootmise OÜ VKG Energia OÜ-ga.

Lisa 28. Põhilised finantsriskid**A. Finantsinstrumendid klasside ja kategooriate lõikes**

Finantsinstrumentide klass	Finantsinstrumentide kategooria	Viide lisale	Raamatupidamislik väärtus	
			31.12.2023	31.12.2022
Raha ja raha ekvivalendid	Laenud ja nõuded	2	7 039	65 746
Tuletisinstrumendid	Õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	3	31 307	125 414
Nõuded ostjate vastu	Laenud ja nõuded	4	22 482	49 291
Muud nõuded	Laenud ja nõuded	4	332 001	4 143
Laenukohustused	Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	9	31 661	31 100
Rendikohustused	Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	9	240 874	356 174
Võlad tarnijatele	Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		19 457	10 468
Muud kohustused	Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		9 682	7 737
Nõudmiseni hoiused	Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		153 831	36 038

B. Õiglane väärtus

Kontserni kõik finantsvarad ja -kohustused on kajastatud finantsseisundi aruandes või potentsiaalsete varade või kohustustena raamatupidamisaruande lisades. Finantsseisundi aruande kõigi finantsvarade ja -kohustuste raamatupidamislikud väärtused on nende õiglase väärtuse mõistlik lähiväärtus, mistõttu ei ole Kontsern nende õiglast väärtust avalikustanud.

Laenukohustuste ja kapitalirendikohustuste õiglane väärtus on Kontserni juhtkonna hinnangul võrdne nende raamatupidamisväärtusega, sest juhtkonna hinnangul on lepingute kehtivad intressimäärad vastavad turuintressimääradele.

C. Finantsriskide juhtimine***Krediidirisk***

Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mis võib tuleneda vastaspoole kohustuste mittetäitmisest ja see on ettevõtluse paratamatu osa.

Sõltuvalt osapooltest ja nõude iseloomust võib Kontserni krediidiriski jagada kolmeks vastavalt allolevale tabelile:

Krediidirisk	31.12.2023	31.12.2022
Raha ja pangakontod	7 039	65 746
Nõuded ostjate vastu	22 482	49 291
Muud nõuded	17 285	3 767
Finantsinvesteeringud	31 307	125 414
Kokku maksimaalne krediidirisk	78 113	244 218

Raha ja pangakontod – 31.12.2023 omas Kontsern 7 039 tuhat eurot (2022: 65 746 tuhat eurot) rahalisi vahendeid. Raha ja raha ekvivalente hoitakse finantsinstitutsioonides, kelle reitingud on vahemikus Aa2 ja Ba1. Finantsinstitutsioonide reitingute allikaks on Moody's. Raha ja raha ekvivalentide krediidiriski on hinnatud 12 kuu jooksul eeldatava krediidikahju summas ja see kajastab riskipositsioonide lühiajalisi tähtaegu. Kontsern on seisukohal, et Kontserni raha ja raha ekvivalentide krediidirisk on madal, tuginedes finantsinstitutsioonide krediidi reitingutele.

Nõuded ostjate vastu – Finantsvarade ja kliendilepingute varade bilansilised jääkmaksumused peegeldavad Kontserni maksimaalset krediidiriski.

Aruandeaastal kajastatud väärtuse langus finantsvarade ja kliendilepingute varade puhul oli järgnev.

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ostjate vastu ning kliendilepingute varade väärtuse langusest tulenevad kahjumid	-2	-15
Kokku	-2	-15

Krediidiriskide haldamisel jälgitakse tähelepanelikult partnerite maksekäitumist, analüüsitakse nende finantsseisu ning vajaduse korral kaasatakse garandina tehingutesse kolmandaid isikuid. Ühekordsete tehingute ja uute klientide puhul on nõutav kas ettemaks, garantii või akreditiiv.

Klientide tähtjaks tasumata võlga tegeletakse igapäevaselt. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise korral kasutatakse meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu. Erikokkulepete sõlmimine on juhatuse pädevuses.

Seisuga 31. detsember 2023 oli nõuete ja kliendilepingute varade krediidiriski geograafiline jaotus järgmine:

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2023	31.12.2022
Euroopa Liit, välja arvatud Eesti	42	66
Eesti	21 016	48 637
Muud riigid	1 424	588
Kokku	22 482	49 291

Seisuga 31. detsember 2023 oli Kontserni kõige olulisema kliendi nõuete raamatupidamislilik jääkväärtus 6 064 tuhat eurot (2022: 8 763 tuhat eurot).

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahju kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahju summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahju hindamiseks kasutatakse allahindlusreservi moodustamise maatriksit, mis põhineb Kontserni ajaloolisel krediidikahju kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega.

Ostjatelt laekumata arvete analüüs	Kokku nõuded ostjate vastu seisuga 31.12.2023	Kokku nõuded ostjate vastu seisuga 31.12.2022
Tähtaeg saabumata	14 882	43 584
maksetähtajast möödunud 1-30 päeva	7 582	5 268
maksetähtajast möödunud 31-90 päeva	6	381
maksetähtajast möödunud üle 91 päeva	12	58
Kokku ostjatelt laekumata arved	22 482	49 291

Intressirisk

31.12.2023 seisuga oli Kontsernil intressikandvaid kohustusi 272 536 tuhat eurot (2022: 387 274 tuhat eurot), mis moodustab 39% (2022: 51%) kogu varadest. Suur enamus sellest on IFRS 16 alusel arvestatud pikaajaliste rendilepingute maksekohustus, mille suurus ei sõltu finantsturgudel toimuvast intresside tõusust. Tuleviku kohustusi on arvestatud intressimääraga 3,5%. Rendikohustused on ujuva intressimääraga 1,5%-5,96% ning avatud intressiriskile, kuid nende osakaal on ebaoluline.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Kontsernil ei ole piisaval hulgal likviidseid rahalisi vahendeid vajalike kulude ja investeringute katmiseks. Likviidsusrisi maandatakse erinevate finantsinstrumentidega nagu laenud, käibekapitali juhtimine, reservide loomine, riski maandavad tulevikutehingud jne. Kontserni maksevõime tase (käibevara/lühiajalised kohustused) aruandeperioodi lõpu seisuga on 0,57 (2022: 1,26). Aruandeperioodi lõpu seisuga on Kontsernil vabu rahalisi vahendeid 7 039 tuhat eurot (2022: 65 746 tuhat eurot). Kuigi Kontserni likviidsus ja maksevõime näitajad on langenud, siis juhtkond ei näe selles probleemi, sest enamus lühiajalisi kohustusi on seotud osapoolte vastu.

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud Kontserni lühi- ja pikaajaliste kohustuste jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Analüüsis on võetud arvesse laenude intresside määrad vahemikus 1,5%-5,96% (2022: 15, %-3,5%).

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31.12.2023

	kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata maksed kokku	Raamatupidamislik väärtus
Laenukohustused	1 105	1 111	1 108	39 423	42 747	31 661
Rendikohustused	64 707	64 941	120 393	0	250 041	240 875
Võlad tarnijatele	19 457	0	0	0	19 457	19 457
Viitvõlad	9 682	0	0	0	9 682	9 682
Muud võlakohustused	0	26 900	126 931	0	153 831	153 831
Kokku	94 951	92 952	248 432	39 423	475 758	455 506

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31.12.2022

	kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata maksed kokku	Raamatupida- mislik väärtus
Laenukohustused	0	1 089	4 354	35 454	40 897	31 100
Rendikohustused	64 588	64 381	245 970	433	375 372	356 174
Võlad tarnijatele	10 468	0	0	0	10 468	10 467
Viitvõlad	43 775	0	0	0	43 775	43 775
Kokku	118 831	65 470	250 324	35 887	470 512	441 516

Kontserni esmaseks kapitali juhtimise eesmärgiks on kindlustada optimaalne kapitali (netovõlg ja omakapital) struktuur, mis toetaks Kontserni äritegevuse kasumlikkust ja aktsionäride huve. 2023. aasta lõpus oli netovõlakohustuste osakaal kogu kapitalist 61% (2022: 60%) tasemel, mis on mõeldud kõrge tase.

	31.12.2023	31.12.2022
Intressikandvad võlakohustused (lisa 9)	272 537	387 274
Miinus: raha ja raha ekvivalendid (lisa 2)	7 039	65 746
Netovõlg	265 498	321 528
 Omakapital	 167 491	 218 493
Kogukapital (netovõlg + omakapital)	432 989	540 020
Netovõla suhe kogukapitali	61%	60%

Tururiskid

Nafta ja naftatoodete maailma turuhindade muutuse risk on Kontserni tegevuse paratamatu osa. Suurema osa Kontserni põlevkiviõlide müügilepingutest on sõlmitud tingimustel, et toote müügihind otseselt sõltub naftatoodete börsi noteeringutest, teine osa põlevkiviõlide hindadest (müük siseturul) sõltub maailmaturu hindadest kaudselt. Nafta hinnad maailmaturul avaldavad mõju ka ettevõtte kulude poolele läbi tootmises kasutatavate kütuste, õlide ja maagaasi hinna, kuid see mõju on marginaalne võrreldes mõjuga tuludele. Nimetatud riski monitooritakse Kontsernis pidevalt ja teostatakse võimaliku kasumi tundlikkuse analüüsi nafta ja naftatoodete maailmaturu hindade muutusele. Brent toornafta aasta keskmise hinna muutus ühe dollari võrra mõjutab VKG kasumlikkust umbes kahe ja poole miljoni euro võrra.

Väiksemal määral mõjutab Kontserni kasumlikkust ka elektri turuhind, mille näitajaks on Nord Pool'i spot-hind Eestis (NPS Eesti). NPS Eesti aasta keskmise hinna muutus ühe euro võrra megavatt-tunni kohta mõjutab VKG kasumlikkust umbes saja tuhande euro võrra.

Valuutarisk

2023. aastal Kontserni käibest 75% (2022: 71%) moodustas müük USA dollarites, mis kõik oli seotud õlide müügiga. Kuna kulud on 99% ulatuses eurodes, siis on Kontsernil ulatuslik risk USD valuutakursi nõrgenemise suhtes.

Kontserni valuutaposisioonid (tuhandetes eurodes):

Finantsvarad	EUR	USD	Muu	31.12.2023
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 2)	6 654	385	0	7 039
Nõuded ostjate vastu	14 780	7 702	0	22 482
Kokku	21 434	8 087	0	29 521
Finantskohustused	EUR	USD	Muu	31.12.2023
Võlakohustused (lisa 9)	272 536	0	0	272 536
<i>s.h. pikaajalised</i>	<i>149 591</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>149 591</i>
Võlgnevus tarnijatele	19 451	4	2	19 457
Kokku	291 987	4	2	291 993
Netoposisioonid	-270 553	8 083	-2	-262 472

CO₂ risk

Tulenevalt Euroopa Liidu (EL) kliimapoliitikast on CO₂ risk Kontserni jaoks kõige kriitilisem ettevõtte jätkusuutlikkust mõjutavaks riskiks. Kui kõik eelpool loetletud riskid on seotud turul aset leidvate arengutega, mida on võimalik hinnata ja üht või teist moodi maandada, siis CO₂ maksustamise risk on pigem poliitiline risk ja sõltub sellest, kas EL-i poliitika on kohalikke tootmisettevõtteid toetav või mitte. Kui viimaste aastate jooksul on EL-i prioriteediks olnud Euroopas emiteeritavate kasvuhoonegaaside vähendamine, siis tänaseks hakatakse aru saama, et sellega kaasneb kohalike tootmisettevõtete konkurentsivõime langus.

Ka põlevkiviõlitoodete tootmine on üks nendest tegevustest, mille konkurentsivõimet EL-i kliimapoliitika otseselt kahjustab. 2023. aasal CO₂ emissioon oli kokku 1 305 tuhat tonni (2022: 470 tuhat), mis sai kaetud varasematel aastatel kogunenud tasuta kvootidega. Kui kogu emissiooni oleks pidanud katma ostetavate kvootidega keskmise hinnaga 80 €/tonn, oleks see tähendanud täiendavat kulu 104 miljonit eurot. CO₂ emissioonidega seotud tulevaste kulude katmiseks moodustati reserve kogusummas 13 110 tuhat eurot (2022: 9 899 tuhat eurot).

Lisa 29. Tingimuslikud kohustused

Kontserni jaotamata kasum aruandeperioodi lõpu seisuga moodustas 160 125 tuhat eurot (2022: 211 017 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksu kohustuste summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena (madalamat maksumäära rakendamata) on 32 025 tuhat eurot (2022: 52 754 tuhat eurot), seega netodividendina oleks võimalik välja maksta 128 100 tuhat eurot (2022: 158 263 tuhat eurot).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2023. aasta kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu summa (madalamat maksumäära rakendamata) ei või ületada jaotuskõlbliku kasumit aruande perioodi lõpu seisuga ning juba tasutud tulumaksu tütarettvõtete poolt.

Lisa 30. Nõudmiseni hoiused

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Nõudmiseni hoiused	153 831	36 040
<i>sh lühiajalised (lisa 10,26)</i>	<i>26 900</i>	<i>36 040</i>
<i>sh pikaajalised (lisa 26)</i>	<i>126 931</i>	<i>0</i>

¹Nõudmiseni hoiused on sõlmitud eurodes 48 kuuks intressimääraga 3 % aastas. Hoiustelt arvestatud intressikulu on avalikustatud lisa 22. Saldod ja tehingud seotud osapooltega on avalikustatud lisa 26.

Lisa 31. Aruandeperioodi järgsed sündmused

Peale aruandeperioodi lõppu 31.12.2023 kuni majandusaasta aruande koostamise kuupäevani toimunud järgmised olulised sündmused:

- 19.03.2024 müüdi Viru RMT OÜ
- 15. märtsil 2024 maksti aktsionäridele 2024. majandusaasta eest dividende 8 000 tuhat eurot.
- 29. aprillil 2024 ostis VKG Logistika OÜ PTRTR Tehnoloogia OÜ osakud.

Lisa 32. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Emaettevõtja informatsiooni avalikustamine on nõutud raamatupidamise seadusega.

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
VARAD		
Raha ja raha ekvivalendid	1 825	1 738
Nõuded ostjate vastu	1 762	1 009
Laenunõuded	6 600	12 600
Muud nõuded	8 845	13 259
Ettemaksed	18	124
Käibevara kokku	19 050	28 730
Investeeringud tütarettevõtetesse (lisa 27)	118 285	179 627
Laenunõuded	10 913	16 514
Mitmesugused pikaajalised nõuded	21 651	0
Materiaalne põhivara	2 493	643
Immateriaalne põhivara	1 665	1 754
Põhivara kokku	155 007	198 538
Varad kokku	174 057	227 268
KOHUSTUSED		
Võlakohustused	536	99
Võlad tarnijatele	575	651
Maksuvõlad	1 083	336
Viitvõlad	1 034	790
Lühiajalised kohustused kokku	3 228	1 876
Pikaajalised laenukohustused	1 680	236
Muud pikaajalised kohustused	0	3 900
Pikaajalised kohustused kokku	1 680	4 136
Kohustused kokku	4 908	6 012
OMAKAPITAL		
Aktiivkapital	6 209	6 209
Kohustuslik reservkapital	621	621
Ümberhindluse reserv kapitaliosaluse meetodil arvestatavatelt tütarettevõtetelt	536	647
Jaotamata kasum	161 783	213 779
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	169 149	221 256
Omakapital kokku	169 149	221 256
Kohustused ja omakapital kokku	174 057	227 268

Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)	2023	2022
Müügitulu	14 935	5 507
Müüdud toodangu kulud	-560	-296
Brutokasum	14 375	5 211
Üldhalduskulud	-11 708	-5 575
Muud äritulud	1 699	118
Muud ärikulud	-550	-880
Ärikasum	3 816	-1 126
Kapitaliosaluse kasum (-kahjum) tütarettevõtetest	11 479	4 361
Finantstulud	1 666	778
Finantskulud	-147	-2
Kasum/-kahjum enne maksustamist	16 814	4 011
Tulumaksukulu		0
Aruandeaasta puhaskasum(-kahjum)	16 814	4 011

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)	2023	2022
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	16 814	4 011
Korrigeerimised:		
<i>Põhivara kulum ja väärtuse langus</i>	911	191
Tekkepõhine finantstulu- ja kulu	-1 519	-775
Korrigeerimised kokku	-608	-584
Kapitaliosaluse kasum (-kahjum) tütarettevõtetest	-11 479	-4 361
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	226	-197
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	951	721
Kokku rahavood äritegevusest	5 904	-410
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse põhivara ost	-334	-16
Immateriaalse põhivara ost	-174	-92
Laekumised põhivara müügist	9	0
Muude investeringute ost	-17 000	-11 094
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse	0	-3
Antud laenud	-1 005	-6 500
Antud laenude tagasimaksed	12 605	13 093
Saadud intressid, kontsernisisesed	632	613
Saadud intressid kontsernivälised	66	61
Laekunud dividendid	5 500	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	299	-3 938
Rahavood finantseerimistegevusest		
Krediitkaardi laen	1	0
Rendikohustuse põhiosa maksed	-495	-41
Makstud intressid rendikohustustelt	-122	-2
Arveldused jagunemisest	0	-12 135
Makstud dividendid	-5 500	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-6 116	-12 178
Rahavood kokku	87	-16 526
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 738	18 264
Raha ja raha ekvivalentide muutus	87	-16 526
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 825	1 738

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)	Aktiivkapital	Kohustuslik reservkapital	Põhivarade ümberhindluse reserv tütaretevõttelt	Jaotamata kasum	Kokku
Jagunemine 5.12.2022	6 209	0	678	210 358	217 245
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	4 011	4 011
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	4 011	4 011
Muutused reservides	0	621	-31	-590	0
Saldo 31.12.2022	6 209	621	647	213 779	221 256
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	16 814	16 814
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	16 814	16 814
Muutused reservides	0	0	-111	111	0
Makstud dividendid	0	0	0	-5 500	-5 500
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	-63 421	-63 421
Saldo 31.12.2023	6 209	621	536	161 783	169 149

Aktiivkapitalist ja reservidest on detailsemalt kirjutatud lisades 14 ja 15.

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2023 on järgmine:

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	169 149	221 256
Tütarettevõtete väärtus emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (miinus)	118 285	179 627
Tütarettevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	118 285	179 627
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	169 149	221 256
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital kokku	169 149	221 256

JUHATUSE ALLKIRJAD 2023. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Viru Keemia Grupp AS juhatus on koostanud 2023. aasta tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande.

Juhatus:

Ahti Asmann

juhatuse esimees

01.07.2024

Jaanis Sepp

juhatuse liige

01.07.2024

Raivo Attikas

juhatuse liige

01.07.2024

Ervin Küttis

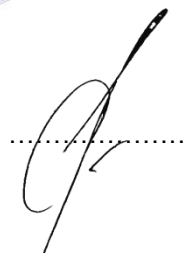
juhatuse liige

01.07.2024

Nikolai Petrovitš

juhatuse liige

01.07.2024

KPMG Baltics OÜ
Ahtri 4
Tallinn 10151
Estonia

Telephone	+372 6 268 700
Fax	+372 6 268 777
Internet	www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

VIRU KEEMIA GRUPP AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud VIRU KEEMIA GRUPP AS ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2023, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas olulist informatsiooni arvestuspõhimõtete kohta.

Meie arvates kajastab eespool mainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada aramus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

Indrek Alliksaar

Vandeaudiitori number 446

Tallinn, 01. juuli 2024

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Juhatus teeb Viru Keemia Grupp AS aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada jaotamata kasum alljärgnevalt:

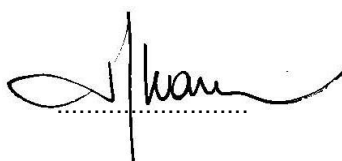
Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2023: 160 125 tuhat eurot

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku jaotada jaotamata kasum järgnevalt:

Dividendideks: 8 000 tuhat eurot

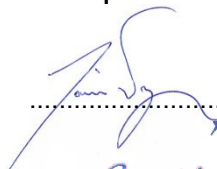
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist: 152 125 tuhat eurot

Ahti Asmann juhatuses esimees

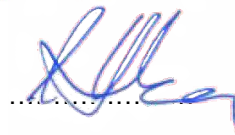
01.07.2024

Jaanis Sepp juhatuses liige

01.07.2024

Raivo Attikas juhatuses liige

01.07.2024

Ervin Küttis juhatuses liige

01.07.2024

Nikolai Petrovitš juhatuses liige

01.07.2024

**EMAETTEVÕTTE MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EMTAK
KLASSIFIKAATORILE**

(tuhandetes eurodes)

Tegevusala	EMTAK	2023
Peakontori tegevused	70101	14 935
Kokku		14 935

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Peakontorite tegevus	70101	14935299	100.00%	Jah